

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V pravi preloži mesečno . . . " 1.70

Sobota. Izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 8.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petstvarna (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zabavne, smrtne itd.:
enostolpna petstvarna po 18 v.

Poslano:

enostolpna petstvarna po 30 v.

Izhaja vsak dan, izvenredni odloži in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Voski red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neuradna pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bozn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Kaj bo?

Dunaj, 17. jan. 1914.

Danes, v petek, je bilo v zbornici, vkljub temu, da ni seje, vse polno življenja. Celotno več takih, kateri se redko kdaj pokažejo na Dunaj, je hodilo po zborničnih prostorih; morda so prišli po diete. Ob tej priliki pa naj povemo brez ovinkov, — in to naj velja tudi za Dalmacijo — da je treba pri izbiri kandidatov brezpogojno zahtevati, da je vsak vedno ob sejah navzoč. Ko bi jih bilo pri prvem glasovanju o osebnih dohodnini par več za neizpremenjeni odsekov sklep, pa bi se cela reč drugače razvila.

Zdaj se pa pogajajo semintja. Gosposka zbornica neče odnehati, zlasti srednja stranka je neupogljiva. Krščanski socialci pa branijo svoje stališče. Stranke, ki hočejo finančni načrt, so sklenile to-le: Jutri v soboto se bo predlagalo, naj se sklepu skupne komisije pritrdi s pristavkom, da l. 1914. ostanejo davčne postavke do 10.000 kron v sedanjih višini, od leta 1915. pa tudi, če bo cel dohodninski davek znašal 118 milijonov kron.

Misli se, da bo vsota davka vedno večja in potemtakem ostane načelo gosposke zbornice v zmagi, dejansko se pa davek pod 10.000 ne izpremeni. Zato upajo, da gosposka zbornica pritrdi nameravanemu sklepu poslanske. Jutri popoldne ima v ta namen sejo.

Češki agrarci zahtevajo Stürgkhovo glavo in med njimi se širi mnenje, da bi jutri obstruirali tudi finančni načrt. Proračunski odsek se ne bo sklical, dokler se ne reši finančni načrt. Kako bo potlej tega ne ve nihče. Morda se še vse lepo izvozi. Prihodnji teden bo odločil. Za v soboto so bile pobotnice že spisane; v četrtek se je s popolno gotovostjo trdilo, da bo državni zbor s tem dnem odločen. Danes niti ne moremo reči, da bodo deželni zbori po 25. m. dobili časa za zasedanje.

Hlapci v fraku.

Slovenski liberalci, mogoče ne vsi, ampak vendar po večini o sebi trde, da so izobraženi ljudje finih manir. Na zunaj kažejo fino maniro inoliko s frakom; kak-

šna je pa njihova olika pod frakom, to je drugo vprašanje.

Liberalnim gospodom ni dovolj, da blatio slovensko katoliško stranko s škofom vred po svojih listih že do predsedanja. Zdaj so se obrnili celo v bratsko Srbijo, in zatrjujoč Srbe svoje bratovske ljubezni in slovanske vzajemnosti so izrabili svoje slovanstvo za prav hud napad na škofa ljubljanskega in na slovensko in hrvaško duhovščino vobče, češ da so sami tuji privandanci, ki imajo nalog od vlade jugoslovanske živeti moralno ugonobiti in ga pripraviti kot lahko prebavno jed za nenasitne nemške želodce.

Škofa slikajo kot razuzdanca, dobro vedo, da to ni resnica, in da bi doma imeli opraviti s sodiščem, če bi to trdili v svojih glasilih. Boljši del korajže je liberalnim gospodom dobro znan in zato so se potegnili za srbski plot.

Olika v fraku je res brez primere. Če se v privatni družini ljudje razpro, kar se tudi v liberalnih družinah mogoče zgodi, potem res olikani ljudje nimajo navade obešati zasebnih stvari na veliki zvon, ampak poravnajo svoje razprtije doma, med seboj. To zahteva diskrecija napram javnosti; seveda poznajo to lepo lastnost le oni ljudje, ki imajo kaj olike tudi pod frakom ali brez njega. Naša gospoda pa tega lepega pojma ne pozna in ne ve ali pa noče vedeti, da s priobčevanjem o vodiških čudežih in z napadi na duhovščino ne dosega onega uspeha, ki ga namerava. Slovenske »klerikalce« hočejo oblatiti, blato pa leti na vse Slovence sploh, in Nemci nikakor niso voljni delati od liberalcev zaželjenih razlik med liberalnimi in klerikalnimi Slovenci, ampak pravijo: »So sind die Slowenen!«

Ravno tako stoji stvar z razpustom »Slovenskega kluba«. Tudi ta razpust bi radi v srbskih listih na prav robat način naprtili klerikalcem in te srbski javnosti proglasili za najhujše slavofohe. Ali gospodje res ne vedo, da je treba vladi samo pogledati v srbske liste, da ve, pri čem da je? Toliko možganov bi imeli lahko tudi tisti ljudje, ki radi nosijo frak!

Zdaj je predpust. O tem času tudi hlapci radi oblečejo frak, pa samo za — maskare! Ko bi liberalci hoteli sebe po svojem govoru in pisavi ceniti, potem bi pač spoznali, koliko so hlapci boljši od njih.

Tiskarsko gibanje.

Oklic stavkajočih tiskarjev prosi uvaževanja in razsodbe občinstva. Tudi mi se pridružujemo temu apelu z dostavkom, da blagovoli cenj. občinstvo čim objektivnejše presoditi stališče tiskarnarjev in pomočnikov.

Od obeh strank pogojeni cenovnik obstoji dobrih 18 let in v tej dobi so se zvišale plače primerjajoč letos predloženi cenovnik ravno 60%. Pred 18. leti je znašala minimalna tedenska mezda na Kranjskem K 22.—, minulo leto K 31.—, v bodoče naj bi znašala K 35.—, poleg tega naj bi se pa še skrčil delavni čas za četrt ure in uveljavi — četudi ne obligatno — odmor za južino, ki znaša najmanj četrt ure na dan.

Oglejmo si to diferenco pobližje!

Podjetje s štiridesetimi tehničnimi močmi, ki jih povprečno uslužbuje »Katoliška tiskarna«, bi izgubilo dnevno 20 delavskih ur, to je letno 6000 ur, ozir. 727 delavnikov.

Kje so poleg tega zelo pomembne koncesije pri strojih, kjer je bil doslej edini zaslužek — kje obligatni dopust? Omejilo naj bi se število vajencev, zvišale plače akordnim stavcem nad 25% — so številke, ki jih ne more utajiti noben dosleden kritik.

Kljub tem zahtevam bi se pa ustvaril temelj za mirno poravnavo — da ne bi pomočništvo vztrajalo na zgolj njemu dostopni posredovalnici služb — kar znači pravcati absolutizem, spojen z brezobzirno diktaturo. Pri nameščenju tiskarjev ne imej gospodar nikakih pravic, zadovolji se s tem, kar ti posredovalnica milostno dovoli! Kvalifikacija je za reflektanta stranske stvar, da se le skrči število brezposelnih! Jeli novonameščenec stavljeni nalogi kos ali ne — na to se posredovalnica ne ozira. Tiskarničar plača dostikrat odraščene »volunterja« z nadminimalno plačo. Obligatorična minimalna plača je torej z ozirom na posredovalnico ena izmed prepornih točk, nekaka uteha nevoljnim in nezmožnim delavcem, ki dostikrat izkoriščajo vidno v zadregi se nahajajočega tiskarničarja s tem, da ob pomanjkanju delavskih moči službo sporazumno odpovedo in se ponudijo v enaki zagati se nahajajoči tiskarni, zahtevajoč seveda višjo plačo. V tem slučaju plača gospodar dvakratno šolnino.

S tem pa nikakor ne rečemo, da se to tiče našega domačega pomočništva. Ne! Naše na Kranjskem vzgajeno pomočništvo je večinoma v bistvu dobro, vestno, nekak darovit Guttenbergov naraščaj. Obvladovati so mora žalibog pustiti od centralne organizacije, ki ima pa zadnji čas poleg zboljševanja življenjskega obstanka ves drug značaj — ona je avantgarda socialne demokracije.

Je-li na ta način mogoč razvoj tiskarske obrti? Celotno obstoj ne! Najbolj ogroženi, kar tiče obstoja so Čehi. Ti so — uvidevši njih stanovsko uničenje od strani pruskih tiskarnarjev — najvztrajnejši v tem boju. Njih solidarnost je naravnost občudovanja vredna. Nemčija je preplavila s svojo industrijo poleg Avstrije tudi domačega ves Balkan. Le-ta izvažala nebroj tiskovin izven svojega državnega teritorija, medtem ko naša obrt in industrija židita. Gledati moramo, kako nam tujci trgajo meso iz živega telesa — naročilo za naročilom.

To so Čehi prvi uvideli kot najbolj ogroženi mejaši. Medtem ko so izpolnjevali češki tiskarničarji doma svojo obrt in jo tehnično visoko dvignili — so jih Nemci razočarali s konkurenco. Nemci iz rajha, stojači že itak na vrhuncu tehnike, so preplavljali s pomočjo ugodnejšega tiskarskega cenovnika vso Češko in nemško Avstrijo. Vsled tega pritiska so bile ogrožene južne alpske kronovine — in zadnji čas čutimo to sosebno Slovenci. Avstrijski nemški tiskarničarji, uvidevši, da je njih delokrog vsled konkurence iz »rajha« preozek, so se zagnali s podvojen silo na jug. Njihovi agentje krožijo ne le po slovenskih mestih in trgih, temveč izsiljujejo po vseli boreh vaseh naročila.

Na Kranjskem imamo tehnično zelo razvite tiskarne, ugleden litografski zavod, tako, da se dela, ki nam jih odjedo avstrijski Nemci, z našimi proizvodi tehnično niti primerjati ne dajo; a koliko teh del so deležne kranjske tiskarne? Niti polovico istih ne ostane doma! Opazujte samo fakture naših trgovcev, kjer se bleste proizvajajoče trdke: Honig, Blau etc. Naši trgovci so seve primorani naročevati od dunajskih tiskarn — ker žive od Dunajčanov.

Obstanek slovenskih tiskarn naj zaviši torej od listov in revij; edino ta »šport« nam preostaja. Kako plodonosni so pa slovenski listi, o tem vedo povedati

LISTEK.

Vprašanje.

(Iz cikla Sibirskih povesti.)

Napisal L. Knud Fredrik. — Poslovenil Jaklič.

Ko je Ivan Meredič premeril štiri korake dolgo razdaljo od okna do vrat že tisočkrat, se je vstopil pred vrata in pritisnil uho na ključavnico.

Glasno in težko, kakor bi hoteli vzbuditi celo poslopje, so odmevali enakomerni koraki stražar po hodnikih, in to je Ivan Meredič čim dalje bolj jezilo. Kako je on črtil te samozvestne, ropotajoče korake, ki o tolkli težko podkovani po kamnitih ploščah, kakor bi oni vladali vesoljno Rusijo.

Koraki so se bližali njegovi celici. Te korake je posebno dobro poznal; bili so rdečelasega Vasilija Persenobova, kateri je vedno zelo pazljivo gledal nanj. Ko bi mogel temu širokoustnemu tepcu zaviti vrat, to bi bila slast.

Toda Ivan Meredič je bil premoder, da bi izdal svoje misli. Odkar so mu v Polonskem raztrgali hrbet s knuto, ker je bil ječarju zagnal v glavo lonec smrdeče gode, od takrat ni ne z besedo, ne z obrazom izdal svoje misli in kaj občuti.

Sedaj so se Persenobovi koraki ustavili pred njegovimi vratmi. Ivan Meredič je dobro vedel, kaj bo sledilo in naglo se je vlegel na ozko trdo prično. In že je zarož-

lalo okno v vratih in rdečelasi Vasilij je pomolil svojo glavo skozi.

Ivan Meredič je zaprl oči, ker ni hotel z njimi izdati jeze in sru, ki se je podil po njegovih možganih.

»Zakaj že spiš, Ivan Meredič?« se je oglašil Vasilij Persenobov tiho in pridušeno.

»Stopi semkaj«, je nadaljeval, ko je Ivan Meredič začuden odprl oči, »nekaj ti povem. Stopi no semkaj!... Ali morda poznaš?«

In zašepetal je ime tako tiho, da ga Ivan Meredič pri najboljši volji ni mogel umeti. Ivan Meredič je ostal miren na ležišču in se delal, kakor bi Vasilijevih besedi sploh ne umel. Vedel je dobro, da je kaznjencem pod smrtno kaznijo prepovedano se pogovarjati s čuvaji; in čul je bil kriki, kateremu je sledil strel, ker je stari kmet Petrov neprestano nagovarjal stražnika. In poleg tega rdečelasega Vasilija ni mnogo zaupal. Zato je bilo boljše.

»Stopi no vendar!« je priganjal Vasilij Persenobov, »nimam dosti časa, ker moram dalje.«

Koraki so se čuli po hodniku. Bil je poročnik Nikolaj Gregorovič. Predno je mogel Vasilij Persenobov zapreti okno, je že prihajal poročnik izza vogala. Stopal je naglo. Vasilij Persenobov je zaprl okno in pozdravil.

»Kaj je pes govoril?« je vprašal častnik in pristavil je potihem: »Se ti zopet ni posrečilo ga napeljati k pogovoru?«

Njegove oči so se zapičile v stražnikov obraz. Vasilij Persenobov je molčal, težko je bilo uganiti, ali iz zadrege ali iz premisleka.

»Govoril ali še celo razsajal, tega ne; samo enkrat sem pogledal!« je naglo javil častniku, da je jetnik čul v celici, in potihem je pristavil: »Še vedno je nezaupljiv.«

»Je že dobro«, je dejal na glas Nikolaj Gregorovič, a potihem je pristavil: »Tepec si, Vasilij! Zvedeti moram, če je ta Ivan Meredič kdaj poznal neko Olgo Meredič. Umeješ?! Potrudi se!«

S tem se je obrnil in odšel s hitrimi koraki v svojo sobo, ki je ležala na koncu hodnika.

Medtem ko je Nikolaj Gregorovič skrbno privlekel izpod postelje železno skrinjico, potem ko je skrbno zaklenil vrata, zagrnil okna, je pričel brskati in pregledati stare obledele papirje, je stopal Vasilij Persenobov z odmevajočimi koraki po dolgem hodniku in si ubijal svoje možgane z mislimi.

»Kaj je hotel častnik od njega? Zakaj je hotel zvedeti, če ta Ivan Meredič pozna neko Olgo Meredič, in kdo je ta Olga Meredič. In če je stvar dobra ali slaba, ki jo namerava Nikolaj Gregorovič s tem Ivanom Meredičem?«

In ni si mogel podati jasnega odgovora in vedno bolj čutil, da ima Nikolaj Gregorovič drugačne misli od njega. In odločil se je storiti, kar se mu bo zapovedalo.

Zopet se je bližal Meredičevi celici in šumno je odprl okno.

Z ostrim očesom je pazil Ivan Meredič na vsako stražnikovo kretnjo, in ko je prvič dospel na konec dolgega hodnika, je naglo potegnil izpod prične precej dolgo vrv in jo položil na tla. Segala je trikrat od okna do vrat, in nazadnje od okna do tla ter je merila samo osem metrov.

In ko je Vasilij dospel drugič na konec hodnika, je stopil Ivan Meredič k oknu in z lahkoto potegnil dvoje železnih palic iz okna in ju zopet pritrdil.

In ko je Vasilij Persenobov pogledal drugič skozi okno, je Ivan Meredič že ležal na prični in oči imel trdno zaprte; ker pavel se je na svojem zmagovalstvu, in kmalu bo svoboden in nočna tema ga bo sprejela v svojo zaščito; in že je padal mrak v njegovo celico.

»Ivan Meredič, je že proč«, je pričel Vasilij Persenobov. »Čuj me vendar, in stopi no semkaj, ker samo ti smeš slišati.«

Ivan Meredič pa ni odprl oči in še ganil se ni. Vasilija Persenobova je skrbelo; ni vedel, kako naj izvrši dano povelje, če ne bo trdovratni jetnik pričel govoriti.

»Ti stari osel«, je začel kričati. »Tepec, tepec vseh tepcev! Ali meniš, da te bom požrl? S teboj moram govoriti. Ali ne razumeš tega? Lump ti, cigan!«

Ves razburjen je naenkrat obmolnil, ker se je domislil, da je preglasno kričal. Udaril je s kopitom ob tla, da je glasno zaropotalo in z roko si je obrisal potne sraže s čela.

Ivan Meredič se ni ganil; tiho in nepremično je ležal na prični, samo včasih je oprezno pogledal, in to zaničljivo, na razburjenega Vasilija Persenobova; a izdati se ni hotel, da je čul stražnikove besede.

S tem itak kmalu ne bo govoril več. Vasilij Persenobov je zaloputnil z oknom in pustil Ivana Merediča samega v njegovih mislih. Premišljal je.

Torej bom moral pričeti drugače. Kar tako ne bi prišel pri tem lisjaku do cilja,

vse slovenske tiskarne ozir. založniki brez razlike strank.

Obstoječi boj med tiskarničarji in pomočniki ni lokalnega pomena, temveč gospodarski boj proti Nemčiji, ki grozi uničiti avstrijske producente. Od izida tega boja zavisí tudi nemalo eksistenc tiskarničarjev kakor tudi pomočnikov. Trenotno zboljšanje mezde še ne pomeni eksistenco.

Smer naših pojasnil je objektivna: Ako bode prodrlo pomočništvo s celotnimi zahtevami, bode le trenutno rehabilitirano. Tiskarničarji bodo primorani zvišati cene tiskovinam in listom, ali pa si s svojo organizacijo pomagati, kakor so to storili že kršč. socialci na Moravskem. Prizadeto bo potemtakem občinstvo. Trpeli pa bodo tudi stavci, ker kolikor manj bo dela, toliko manj mest za delo v domovini!

Nove iznajdbe v tiskarstvu.

Iz Berolina prihajajo poročila o dveh iznajdbah, ki sta zanimivi glede na stavko črkostavcev v Avstriji. Prvo iznajdbo je patentirala družba brzostavnih strojev. Pri tej iznajdbi stavi stavni stroj samostojno rokopis in je črkostavec popolnoma iz obrata ločen. Rokopisa ne pišejo pri teh strojih uredniki ročno ali z navadnim strojem marveč s posebno izpopolnjenim pisalnim strojem, ki pa ne piše črk z barvo, marveč preluknja papir. Preluknjani papirji se utrde na navadni stavni stroj (linotype ali monoline), ki se nahajajo zdaj v vseh večjih tiskarnah (tudi naša »Katol. tiskarna« ima 3 linotype), na katerih se po elektromagnetičnem načinu tastura razkroji in se črke ali matrice same v vrsto postavijo. Novi stavni stroj ne prihrani samo stavca pri stavnem stroju, marveč dela tudi dvakrat hitreje, kakor najspretnější stavec pri stavnih strojih. En sam mož lahko nadzira šest stavnih strojev.

Druga važna iznajdba so pa stavni stroji, ki stavijo inserate. Stroje, ki inserate stavijo, vporabljajo že več let, a stavili so ž njimi zgolj takozvana mala naznana, ker so mogli staviti le takozvanih dvanajst kegelnatih točk. Znana Mergenthalerjeva tvornica v Berolinu je pa zdaj izdelala stroj z dvema in s tremi skladišči za stavljenje inseratnega in akcidenčnega stavka. Ti stroji režejo akcidenčne in frakturne verzalije do 46 točk; torej šestkrat večje črke kakor so zdaj v časopisju običajne. Ker se lahko vporabljajo tudi krasnotiski in klišei, se lahko na teh strojih stavijo najrazličnejši inserati. V Nemčiji že tri ali štiri tiskarne vporabljajo nove stroje.

Liberalci in vodiška a'era.

Neradi prijemljemo za pero v tej stvari. Pameten in resen človek si je že lahko naredil sodbo o tej aferi, zanj je vsa reč končana in gre naprej po svojih opravkih.

Ne tako slovenski liberalci. Ti ljudje se boje, da bi se ta komedija položila ad acta; zato pogrevajo dan za dnevom te stvari tako, da že liberalcem samim prese-da. Vodiško afero so spravili v nemške, laške, češke, hrvaške in madjarske liste in blatijo naš narod pred vsem svetom. Slava jim! Zaslugam čast. Lahko reko s Prešernom: Beseda moja je posoda Tvojega imena; y nji slava se bo brala od naroda do

Toda kako? Nobena pot se mu ni zdela prava.

In ko je dospel na konec hodnika, je naenkrat vedel, kaj ima ukreniti. Sklenil je stopiti k njemu prijazno in odkrito povedati naročilo in vprašal ga bo za ime — kako že, da, Olga Meredič.

Vasilij Persenobov je naenkrat obstal in se udaril ob čelo. Ali ni to čuden slučaj. Merediču je vendar ime Ivan, tudi, ali, in to morda sploh ni slučaj.

Misli so se mu podile po glavi. Čutil je, da je zanj preveč. Kaj vendar ima njegov poročnik?

Toda, kaj to njega briga. Dobil je povelje in to mora izvesti, drugega nič.

S tem možatim sklepom se je bližal Ivanovi celici in odprl okno. Že iz navade je najprej pogledal na prično.

Ali, kaj se je zgodilo. Prična je bila prazna, a Ivan Meredič... res, ta je sedel na oknu in skušal potisniti goranj del telesa skozi okno. Meredič bo vsak hip padel v globino. In tukaj se ne godi vse po predpisih. Okno ima vendar železno omrežje in palice, in kje so te? In k temu ne sme Ivan Meredič meni nič, tebi nič svoje celice zapustiti in iti na izprehod. Ivan Meredič je vendar jetnik, katerega moja on stražiti.

In končno se je Vasiliju Persenobovu razjasnilo, kaj se godi; tudi vedel je, da tega on ne sme dovoliti in spomnil se je za sredstvo, da prepreči to nakano.

Dvignil je k oknu puško in vljudo zagrozil:

»Vrni se no, tega ne smeš, pridi no sem!« aj, sicer bom moral ustreliti.

Toda Ivan Meredič ni odgovoril glasu, samo njegove temne oči so prosile in

naroda Tvojega imena. Liberalci so dobro preskrbeli za renome vodiški sleparici. Johanca je sleparila, grdo sleparila. Ali nazadnje bo vendar škoda, ki jo je napravila, vendar majhna, manjša od njene glorijske, ki jej jo liberalci pojo. Ker so liberalci že sprejeli ta slavnostni posel, naj nikar ne pozabijo tudi nase. Kako lepo bi se bralo v tujih listih o milijonih, ki so jih napravili ljudstvu v »Glavni posojilnici«, kako lep kapitel bi se dal napisati o gospodarstvu na slavnem ljubljanskem magistratu! Kako bi občudovali tujci pornografijo, surovost in podivjanost, katero širijo liberalni listi med slovensko ljudstvo. Vse skupaj pa naj zavijejo v »Dan«, da bo zvedel svet, kako izgleda kultura slovenske liberalne inteligence.

Liberalni listi so po svojih manirah privlekli v to afero na silno umazan način tudi cerkev, Slovensko ljudsko stranko in nekaj oseb in jim delali veliko krivico. V obrambo teh se oglašamo.

Kaj ima neki cerkev s to rečjo opraviti? Ali nima ravno cerkev najstrožjih navodil proti prazni veri? Ali ne priča zgodovina, da je cerkev vedno od prvih začetkov preganjala praznoverstvo in nastopala z največjo strogošjo proti takim izrodkom v javnosti. Ali ni dalje ravno naš list prvi nastopil proti dogodkom v Vodicah in svetoval ljudem, naj se brigajo za pošteno versko življenje?

»Slovenski Narod« dne 12. januarja je na infamen način napadel kranjsko duhovščino in jo ozmerjal za: »blagoslovljenimi goljufi, duhovskimi lopovi in sleparji, ki so krivi tega škandala«. Ali niso ravno duhovniki ljudstvo pred to žensko svarili in jo tudi sami razkrinkali? Lahko rečemo, da ni bilo na Kranjskem pet duhovnikov, ki bi v te produkcije verjeli!

Liberalci se škandalizirajo nad naivnimi ljudmi, ki so hodili v Vodice. Resnica pa je, da niti vodiški občani povetini niso verjeli in da je večina ljudi sploh hodila samo iz radovednosti. Ali ni brezmejna hinavščina, če se liberalci škandalizirajo nad tem, medtem ko imajo sami spiritistične seje, kličejo duhove in verujejo v spiritiste, hipnotizerje, somnabuliste in kaj vemo, kaj še vse. Ali niso ravno pred nekaj tedni vabili liberalni listi inteligenco na spiritistične seje in sestanke v liberalnih gostilnah? Ali jih vidite hinavce?

Največjo krivico so pa naredili liberalni listi z Johanco vred umrli benediktinki sestrí Josipini na Reki in pa ljubljanskemu knezoškofu.

Pravijo, da je Johanco naučila slepariti pokojna benediktinka Josipina. Res pa je, da je umrla sestra bila pet let bolna, da zadnje leto sploh ni mogla s postelje. Z Johanco sploh ni prišla veliko v stik. Pokojnica sploh ni mogla Johance zaradi njene lažljivosti, oholosti in kljubovanja. Umrli sestra je sploh komaj tri dni pred svojo smrtjo zvedela o Johancinih produkcijah. In ta težko bolna, poštena in za večnost pripravljena sestra naj bi to sleparico takih stvari učila?

Kaj pa ljubljanski knezoškof? Nesramno vzlasti napadajo ljubljanskega knezoškofa. In kaj je ta zakrivil?

Okoli božiča 1912 ga je dober prijatelj pismeno prosil, naj poskrbi, da bi Ivan Jerovšek, ki je doma iz Vodic, pa je sedaj na Reki in se kaže zamaknjeno, sprejele reške benediktinke v samostan in bi mogla tam mirno in tiho živeti.

pri tem so bile tako grozne, da je Vasilija obšla smrtna zona. A kljub temu ni smel dovoliti.

Ivan Meredič je poskušal potisniti svoje telo skozi okno. Samo, da bi že enkrat bil na tleh, potem ga že ne bodo nikdar dobili. Zunaj je bila že gosta tema in v bližini je vedel za varno votlino. Samo da ta tepec ne bi še streljal.

Meredičeva glava je ravno izginila iz okna ali boljše, hotela je izginiti, ko je počila Vasilijeva puška in bliskoma je izginil jetnik v globino.

Za hip je obstal Vasilij Persenobov okamenel na mestu. Sedaj je ustrelil ubožca. Ivan Meredič je bil mrtev, in sedaj ne bo mogel izvršiti povelja.

A dolgo časa ni mogel premišljevat. Koraki so prihiteli od vseh strani k njemu. Vprašanja so padala na vprašanja. Tudi poročnik je stal pred njim.

Nikolaj Gregorovič je bil ravno prekinil pismo, kojega odgovor se je glasil: »Ljubljena Olga! Upam, da sem prišel na sled Tvojega pogrešanega brata«.

Nik. Gregorovič je vpraševal Vasilija, da se je temu vse mešalo po glavi. In sedaj ne bo mogel izvršiti dane naloge.

Naenkrat se je zgrudil Vasilij Persenobov pred noge svojega poročnika in omedlel je.

Nikolaj Gregorovič je odšel s počasnimi, negotovimi koraki v pisarno, in njegovo ljubezensko pismo je vsebovalo tužno sporočilo. Kajti v jarku pod zidom so našli ustreljenega Ivana Merediča.

Ker je meseca januarja imel opravilo blizu Reke, je sporočil benediktinkam in »Johanci«, da pride na Reko v tej zadevi. Hotel se je pa tudi prepričati, kaj je na stvari dobro vedoč, da sama po sebi je zamaknjeno z ranami na telesu sicer mogoča, toda da so se pri tem dokazale največkrat grde goljufije.

Pride v soboto. Čudno se mu je zdelo, da je v tem nenavadnem dnevu in ravno ob uri njegovega prihoda »Johanca« v zamaknjeno krvavela. Zdelo se mu je, da je to umetno narejeno. Poklical je več oseb, ki so jo pogosto opazovale. Kar so mu pripovedovale o njenih vizijah, za to se ni zmenil. Vedel je, da je v tem oziru bujna domišljija še svetnike prevarila in se od cerkvene oblasti niso priznale. Kar so mu te osebe pripovedovale o trpljenju, krvavenju in ranah trdeč, da so vse natanko videle, si je zapomnil, misleč, kdo ve, če je res! Šel je nato k benediktinkam za njo prosit želeč, da bi jo sprejele v samostan, pa se tako umakne svetu in se pozabi. Benediktinke so prošnjo soglasno odbile, češ, ona laže in goljufa. Tudi oo. kapucini so Presvetlega pred njo svarili. Vrnil se je nato v Ljubljano.

Nekoliko časa pozneje jo je pripeljal neki slovenski pek v Ljubljano rekoč, da se želi umakniti iz Reke in bi rada mirno ostala doma, morda v župnišču vodiškem, dokler si ne bo izprosila sprejema k benediktinkam, kamor srčno želi. Ne še prepričan, da goljufa, je pisal knezoškofu gosp. župniku, naj jo vzame v župnišče za nekoliko časa. Nji pa je naročil, naj o določnem času pride v Ljubljano, da bo v Leonišču pod nadzorstvom sestra in zdravnika kakke tri tedne ostala in se dokaže, ali je dogodek resnica ali prevara. Ta ga pa je silno prosila, naj je ne sili, češ, da jo je že na Reki natanko pregledal dotični zdravnik po želji senjskega ordinariata.

To je bil vzrok, da je zahtevo opustil in »Johanco« poslal nazaj v Vodice. Pisal pa je v Senj, naj pošljejo izjavo zdravnikovo. Poslali so jo. Zdravnik opisuje, kar je videl: Kri z glave po licih, kri na levi strani pod prsmi, kri na nogah; kri je zares kri; toda rane ni nobene; kri je priteka iz luknjic v koži. Zdravnik doda, da si tega krvavenja ne ve razlagati.

Da bi se stvar pojasnila, se je peljal v Vodice dvakrat ali trikrat.

Pri svojih obiskih ni nič posebnega opazil. Le pri zadnjem je za krvavenja njeno obnašanje bolj natanko opazoval in opazil neke precejšnje nesposobnosti, iz katerih je sklepal, da tukaj kaj nadnaravnega ni mogoče.

Med tem časom je imel birmovanje, pot v Lurd, katoliški shod in v septembru zopet birmovanje in se s to vodiško zadevo ni več pečal. Kar mu sredi septembra še ob potovanju birmanskem piše dr. Valjavec, Salezijanec, kako je goljufijo odkril.

Laž je torej, da so se »ti škandali odigravali po naročilu škofa samega v vodiškem župnišču«. (»Narod« 7. jan.) Laž je, da je rekel knezoškof ljudem v vodiškem župnišču: »Ljudje božji, ali ste že videli kdaj tak čudež«. (»Narod« 7. jan.) Laž je, da je rekel knezoškof Johanci, ko ga je prišla prosit v Ljubljano, da bi ljudem prepovedal dohod k nji v Vodicah: »Naj hodijo, včasih pa le nuca«. (»Narod« 7. jan.) Laž je, da je »Johancine švindlarje v Vodicah insceniral škof Anton Bonaventura« (»Narod« 7. jan.) Laž je, »da škof ni dovolil, da bi Johanco preiskali zdravniki strokovnjaki v Leonišču«. (»Narod« 12. jan.) Laž je, »da je pisal škof Johanci nič manj kakor 16 pisem, v katerih jo je bodril k vztrajanju v njenem svetem delu«. (»Narod« 12. jan.) Laž je, »da je vodiška afeta delo škofa Antona Bonaventura«. (»Narod« 12. jan.) Laž je, kar piše »Alldeutsches Tagblatt« o pismu knezoškofa na vodiškega župnika: »die Untersuchung hat die übernatürlichen Eigenschaften des Mädchens ergeben«. Laž je, da bi bil knezoškof daroval Ivani 7000 K, res pa je, da ni dal niti vinarja.

Iz informacij, ki smo jih dobili, sledi jasno, da je bil ljubljanski knezoškof vedno proti temu, da so zahajali radovedni ljudje v Vodice; Johanci ni nikdar pisal nobenih pisem, še manj, da bi bil trdno prepričan o njenem »trpljenju«. Imel je pred sabo dve zdravniški izjavi, iz katerih pa ni mogel priti do jasnosti o celi zadevi. Sam je delal na to, da se stvar strogo preišče in dožene resnica. Dotlej je pa čakal. Edina njegova slabost je bila prevelika dobrotà, katero so tudi liberalci že večkrat izrabili. Dekle je imel za prepošteno kakor da bi mogla take sleparije inscenirati.

S tem smo končali vodiško afero in jo na vse strani dovolj objektivno presodili.

Izpred sodišča.

Rosman — Golijeva kazenska zadeva pred vskljnim sodiščem.

Kakor znano je dne 14. t. m. vzklicno sodišče v Novem mestu vzklic župana Rosmana v negovi kazenski zadevi radi razžaljenja časti proti Goliji kot neutemeljen zavrnilo in potrdilo raz-

sodbo okrajne sodnije, s katero je bil Golia prestopka razžaljenja časti na obtožbo Rosmanovo oproščen. Kdor je videl po razglasitvi razsodbe kisle obraze in dolge nosove mestnega župana Rosmana in njegovih množestvilnih pri razpravi navzočih privrženec, temu se je nutil prizor za bogovo. Pred razpravo vže zmage pijani in gostobesedni, so jo odkurili iz sodne dvorane brez besedi in tiho, pregledovaje drug drugemu kisli obraz in dolgi nos. Ti kisli obrazi in dolgi nosovi so vzbudili pri njih ogorčenje, o kateremu so mnogo znali povedati v gostilni zasebnega obtožitelja, župana Rosmana. Tu je povzel besedo župan Rosman in na dolgo in široko je pripovedoval o višjih močeh. Te višje moči so se pa kmalu pokazale. Iz dolgih nosov in kislih obrazov so se vsled višjih moči kralja alkohola začele porajati pozno v noč opice, ki so se drugi dan prelevile v hudega mačka, katerega je vsak skrbno doma čuval.

V svojem dolgem govoru je župan Rosman samo eno okolnost pozabil omeniti, da se je na razpravi dognalo, da se župan Rosman vedoma in nepoklican vtikal v uradno poslovanje vladnega zastopnika, da je na nedopusten in nedostojen način grajal privadnega žandarmerije, o kateri je dobro vedel, da jo je pripeljal vladni zastopnik, na nedopusten način ugovarjal potrebi privedbe iste, in se končno na tozadevni opomin vladnega zastopnika začel celo z njim prepirati. Potemtakem je umljivo, da je bil vladni zastopnik v obrambo avtoritete naravnost prisiljen najenergičnejše nastopiti proti županu in da tudi sodišče ni moglo biti drugačnega mnenja, in je bilo torej oprostilno razsodbo potrdilo.

Slovensko gledišče.

»Gospod senator« se je igral pod naslovom »O ti tisti«. Igra je taka, kot jih je na stotine, a kdor se hoče nasmejati, naj si ogleda reprizo. Režija je bila pravestna in tudi tempo je bil pravi. Izboren je bil Povhe, ki je nastopal res salonsko in umerjeno. Bil je vseskozi karakteren v igri in govorjenju. Pečkov senator je bil zanj prav dober in kot skoro začetnik je ugajal mestoma celo strožjim zahtevam. Mitelbacha je igral Šest, mestoma dobro, mestoma začetniško, a poznalo se mu je vse skozi, da si prizadeva. Bukšekova Agata je bila prav čedna in njena pusta blondinka iz prvega dejanja mi je ugajala prekomerno. Štefanijo je Juvanova igrala zadovoljivo, a oblekla jo je kričeče neokusne. Gjorgjevičeva je bila pikantna v igri in šik v toaleti, Skrbnišek prav čeden v svoji epizodi in Grom čeden. Gledališče je bilo srednje zasedeno. Radi bi imeli, ako bi se repriziral »Oče« in »Zemlja«, a tudi »O ti tisti« bo vsem onim, ki jim ni za literaturo, vdrugič prav ugajala.

Schnitzler je naturalist dunajske šole. Dominanta njegove umetniške potence je Eros in Tanatos, kostum sentimentalnost. Trizvok njegovih akordov je ironija, melanholija in spolna vznemirjenost. Schnitzler je pesnik tipičnega dunajskega »sladkega dekleta« in »razmerja z razstankom«. Njegova eleganca in duhovitost mu je odprla dunajsko dvorno gledališče, kjer je doživelo »Ljubimkanje«, 8. 10. 1898 primijero. Prvo dejanje je literaren biser intimne umetnosti, potenciran tip Schnitzlerjeve stroke; drugo je banalno; tretje pa se steče kot jetika. Solzava omaka je preveč vsakdanja, da bi se nam dopadla. Sicer pa je deo vredno, da se je napisalo že radi prizorov v Fricovem stanovanju. Pri nas je ugajalo tistim 70 ljudem, ki od pol osme do pol 11. ure niso bili v kinematografu. — Schlagerjeva Mici — Juvanova je bila v 2. in 3. aktu slaba, če ne že neokusna; a v prvem je bila sijajna. Absolutno in relativno najboljša od vseh — njen demimondski nastop, lice brez individualnega izraza, njena pijačnost, sentimentalnost in razposajenost so bili naravnost umetniške potence. — Skrbniškov Fric je bil prav dober, samo preveč karakterno igran je premalo izčrpal mladostno lahkomiselnost. Najbolj mi je ugajal v prizoru z Danilom in koncem prvega dejanja, slovo je igral prepatetično in pri večerji je bil premalo raztresen. — Šestov-Teodor je zadel skoro vseskozi ciničen ton svoje vloge, proti koncu igre pa, kjer je levu zmanjkalo plena, je bil slab. Bohemski ton prvega dejanja je pogodil vseskozi in znal prinesiti vse živendan povedane arogance in bonmote docela umerjeno in še celo za rutiniranega igralca brezhibno. — Kot Kristina je gostovala gđ. Ruža Božinska. Njeno igranje je zmes čudovite zrelosti in začetništva; njena osebna nota trpeča in tiha udanost, ki pa odpo-ve pri tragičnih akcentih; njeno znanje ni več samo hotenje, a vendar še ne dosega cilja. Tiho srečo je zadel povsem, slutnje so govorile o doživljenju vloge, konec igre pa je začela s fortissimo in ni mogla v dol-

gi sceni več stopnjevati. Tako je dala kulminacijo na začetek in za konec ni imela več novih sredstev. Scena ob klavirju (I), odhod na sestanek (II), pogovor z otrokom (III) in njen krik »Fric« pa so se mi utisnili v spomin kot docela dovršena mesta. Glas gostinje je prijeten in mehak kot žamet, njen nastop simpatičen in brez afektiranosti. Če gre za angažma, je Božinska veliko boljše kot Winterova. — Weiriga je igral Borštnik tako kot zna pač samo on, Binderica-Bukšekova je zadela docela ton svoje vloge. — Režija je prav vestno funkcionirala in tempo prvega dejanja je bil vzoren. — Na to se je igrala brez potrebe za izpopolnitev večera »Satanova maska«, kjer imata Skrbinšek in Bukšekova svoji paradni vloge. — V gledišču je bilo mraz.

A. R.

Idrijske novice.

— **Župni upravitelj č. gosp. Ivan Mrak umrl.** Danes v soboto zjutraj ob pol 5. uri je umrl župni upravitelj v Spodnji Idriji č. g. Ivan Mrak. Pogreb bo v ponedeljek dne 19. januarja ob 10. uri dopoldne.

i **Naš glavni trg** je sedaj zelo razsvetljen. Neka firma je ponudila za mesec dni zastoj svojo novo iznajdbo, da se vpelje med občinstvom. Na visokem kolu je nevelika svetilka, ki daleč na okrog močno sveti. Zelenkasta luč ni posebno prijetna, a izdatna je. Bode li kaj naročnikov radi tega dobil, še ne vemo. Vsakrati se namreč boji, ker se nove mašinerije tako rade pokvarijo. Čim bolj je umetno, tim prej se kaj pokazi, in sedaj pa išči sveta okrog, da ti zopet v tir spravi. Monterja pa tako ni blizu.

i **Edbin Kristan** je imel pretečeno nedeljo rudarski shod. Zastopstvo se bode volilo v rudarski odbor. Sodruga je močno naganjal, da morajo le rdeče voliti. Pred kakimi šestimi tedni je imel tudi tu shod za volitve v deželni zbor. Takrat je tudi Edbin svoje privezoval, da morejo voliti vse drugo, samo klerikalce ne. Oni imajo gotovo večino in zato je potrebna na vsaki način kontrola, da se katoličani ne prevzamejo. Vedel je, da bode tam zadosti kontrole, saj bodo veleposestniki sami liberalci in iz mest bode tudi nekaj zastopnikov liberalne baže. V tem odboru imajo pa socialni demokrati vse glasove, a tu ni treba nič kontrole. To so že na shodu spoznali nekateri poslušalci, ter delali na tistem svoje opazke, a na glas se niso upali povedati. Kajne g. Edbin, kakor bolj kaže, take se pa govori. Samo to naj si zapomni, da se Idričani kmalu naveličajo farbarij. Svoje dni je bil Rinaldo vsegamočen, za njim je prišel Tonče Kristan, ki je par let imel neomejeno gospodarstvo nad sodrugi, sedaj so mu zoprna tla v našem mestu. Koliko časa bodo Edbina klicali? Najbrž bo še prej opravil kakor njegova prednika.

i **Telovadni odsek »Orel«** napravi javno telovadbo v nedeljo v Dedičevi dvorani. Nastopi naraščaj in že znani telovadci. Somišljeniki podpirajmo jih!

Dnevne novice.

† **Biserno-mašnik stolni prošt Janez Sajovic.** Dne 15. jan. je minulo 60 let, odkar je bil g. Jan. Sajovic posvečen za duhovna. V nedeljo 18. jan. t. l. ob 10. uri obhaja mil. g. prošt v ljubljanski stolnici slovesno svojo biserno mašo. — Mil. biserno-mašniku, ki krepko nosi breme poznih let, ob tej slavnostni priliki najiskreneje čestitamo kot vzornemu duhovnu in domoljubu, našemu zvestemu sotrudniku, ki mu še v teh letih ni zarjavelo pero, želeč, da ga nam Bog še dolgo ohrani v svoji milosti in ob krepkem zdravju.

† **Hrvaška zastava pozabljena.** Na Reki se ob priliki slavnosti, ko se spusti v morje dreadnought »Szent Istvan«, vije na stotine zastav, samo hrvatske ni med njimi! In vendar je Reka po zakonu še danes mesto hrvatske kraljevine, v avstro-ogrski mornarici služi večina hrvatskih sinov in v slučaju vojske bodo prvi, ki bodo šli na jugu v boj, hrvatski polki. Če se reče, da to tega Ogru najbolj krivi, se jim deča, da nekoli krivica, zakaj Ogru ne bi ničesar mogli, če ne bi tam, kjer bije srce cele države, Hrvatov pustili vedno na cedilu in sicer v zahvalo za to, da so za to državo krvaveli in s svojo krono iz proste volje ovenčali glavo Habsburžanov. In zdaj naj kdo pride in se čudi iredenti na jugu.

— **Poslanec Grafenauer** je bil na levi roki že vdrugič operiran.

— **Zimski šport na Bledu.** Z Bleda se nam poroča, da je tamošnje jezero popolnoma zamrznilo, tako da se bo že v nedeljo brez skrbi drsalo.

— **Smrtna kosa.** Na Viču je umrl v četrtek zvečer Jernej Sever, delavec v tobačni tovarni. Pokojnik je bil marljiv član društvene godbe. Kot prvega

pokojnika izmed društv. godbe, bodo tovariši godci spremili pokojnika z godbo k zadnjemu počitku. Pogreb bo v nedeljo ob pol 4. uri popoldne. R. I. P. — V petek popoldne je pa tudi na Viču umrla 84-letna Uršula Belič (Jernejčeva).

— **»Novi čas«** se za čas štrajka tiska v Pazinu v tiskarni »Tiskovnega društva«.

— **Slovensko katol. izobraževalno društvo v Hrušici** uprizaro v nedeljo, dne 25. januarja ob 4. uri popoldne v »Našem domu« narodno igro s petjem »Krivoprisežnik«.

— **Iz Tržiča.** Hranilnica in posojilnica v kaplaniji je zaključila račune za lansko leto. Iz teh je razvidno, da je bilo prometa čez 561.000 K. Koncem leta je bilo vsega vloženega 383.998 K 63 v., za 38.788 K 11 vin. več kot l. 1912. Izposojenega denarja je bilo 252.331 K 3 vin. — 25. jan. ob 4. uri popoldne bo občni zbor društva sv. Jožefa.

— **Socialni podučni tečaj pri Sv. Lovrencu na Drav. polju** bo v sredo dne 21. jan. 1914 v društveni dvorani. Predavatelj gg.: profesor dr. Hohnjec, prof. dr. Kovacich in drugi.

— **Strašna burja po Vipavskem.** Kakor nam poročajo, je te dni zadobila znana vipavska burja posebno oblast nad celo dolino. Malokdo se upa izpod strehe in tudi poštni avtomobil, ki vozi od Gorice do Postojne, je te dni kljub temu, da ima za burjo posebne protitruče v teži kakih 30 kvintalov moral odjenjati pred silnim vetrom. Od šentvida dalje proti Razdrtemu avto ni mogel več užugati burje in zato se je raje vrnil lepo ponižno nazaj proti Gorici.

— **60.000 delavcev** je v Clevelandu v Severni Ameriki brez dela!

— **Beda slovenskega delavca.** V Krško pristojni delavec Kurent je zadnji čas s svojo ženo in petimi otroci živel v Budimpešti. Zaslužil je silno malo in v družini je vladala velika beda. Končno je zgubil delo in sklenil oditi v domovno občino. Ker ni imel sredstev, ga je železnica brezplačno prepeljala v Zagreb. Tu pa se je hudo je tični ženi stanje tako poslabšalo, da so jo morali z rešilnim vozom prepeljati v bolnišnico usmiljenih sester. Z njo vred so v bolnišnico odpeljali tudi petere otročice, ki so bili od lakote in mraza čisto oslajbljeni. Kurenta so odpravili v domovno občino.

— **Goljufigi cigani.** V Kočevju so aretirali cigansko tolpo imenom Weinrich, obstoječo iz šest glav. Goljufigi so po topliskem in gor. poljskem kraju. Dali so si menjavati papirnati denar za kovan in pri tem sleparili. Pobrli so tudi več kurentne, če so jo pri hiši dobili.

— **Uboj.** 20-letni Fr. Habjan iz Trebnje gorice in 18-letni Fr. Miklačić sta se dne 6. t. m. malo sporekla in strela. Miklačić je prijel Habjana za usta in ga z nožem dregal, kamor je priletelo. Zadal mu je smrtno poškodbo pod levo pljučnico, levim 4. in 5. rebrom, levo lopatico in levim zapestjem, ter desnim in 4. rebrom. Zabodlaj med 4. in 5. levim rebrom bil je predrl oščrnik in srčno steno; Habjan se je zgrudil in vsled izkrvavenja umrl. Vzrok — alkohol.

— **Podružnica slov. plan. društva v Kranju** ima svoj redni občni zbor dne 28. januarja t. l. ob pol 8. uri zvečer v bralni sobi »Narodne čitalnice v Kranju«.

— **Nova ladja.** Te dni bo po končani kolavdaciji priplul v vojno luko Pulj v reški ladjedelnici izgotovljeni 800 tonski rušilec »Lika«, katerega bodo takoj uvrstili v eskader. To je četrti rušilec te vrste v naši vojni mornarici.

— **Tiskarsko gibanje.** Pogodbo s pomočniki je doslej podpisalo v Avstriji 283 tiskarn, kjer je zaposlenih 3420 pomočnikov in 847 pomožnih delavcev. Stavkujočega tehniškega osebja je pa še 13.000.

— **Sibirski mraz v železniških vozovih.** V vlakih, ki vozijo proti gorenjski je tako hud mraz, da potniki in delavci, ki se vozijo zvečer, prezebujejo v kupejih kakor na prostem. Ne vemo ali železniška uprava tako štedi s premogom ali kaj?

— **Gorjanec ponesrečil v Ameriki.** Iz Forest City Pa poročajo: Meseca decembra je prišel sem Jakob Poklukar, doma iz Spod. Radolne, fara Gorje pri Bledu. Bil je komaj tri tedne v Ameriki, ko je šel od ponočnega dela proti domu ga je na poti prijel vlak ter ga grozno razmesaril. Prepejali so ga v bolnišnico, kjer je po preteku treh dni v strašnih mukah umrl. V Ameriki zapušča ženo s tremi nepreskrbljenimi otroci.

— **Strašna smrt.** V Denverju Colo v Ameriki je Jožef Govednik, doma iz Lokvice pri Metliki na potu z veselice domov zašel pri neki tovarni v kotlino, kamor se steka vroča voda. Drugi dan so ga našli v tej vodi utopljenega, oziroma popolnoma kuhanega.

— **Poročena** sta bila danes v Zagorju na Krasu g. Josip Moženich, c. kr. sodni uradnik iz Trsta in gospodična Valentina Koren. Čestitamo!

— **Zima v Pulju** je te dni tako huda, da že nad 20 let ne pomnijo take. Ob večerih piha ledena burja, ki je nosila sneg, da so se za ograjami in plotovi napravili zameti. V Pulju je naneslo nad 20 cm snega. Zimo čuti zlasti revno delavstvo. V Pulju je namreč v malokaterem stanovanju peč, pa tudi pravih štedilnikov ni. Ognjišča imajo le za kuho, a so tako urejena, da sobe sploh ne segrevajo. Drugod po Istri je pa seveda še huje. V četrtek se je celi dan po vseh puljskih mestnih ulicah mladina drvela in se kepala. V Pulju je mnogo šoloobveznih otrok, kateri še dosedaj niti snega poznali niso.

— **Sankališče na Lancovem pri Radovljici** je vsled novopadlega snega izborni in upamo, da ga posetijo vsi oni sankalci, ki se hočejo navžiti čiste gorskega zraka in preživeti nekaj uric v pravi zimski pokrajini. Zbirališče sankalcev v znani gostilni I. Dorniča na Lancovem, streljaj od sankališča.

— **Sneg in burja v Trstu.** Iz Trsta poročajo: Takega dneva, kakor smo ga imeli v sredo dne 14. t. m. v Trstu, stari ljudje ne pomnijo več let. Mraz je dosegel — 7 stopinj. Ponoči je bila hitrost burje celo 112 km na uro — torej pravi ciklon! Okolu 8. ure zjutraj je pa začel še sneg padati. Čeprav ga je burja razmetavala na vse strani in pri tem tudi ni varovala človeških gorkih obrazov, je vendar dobro zasul ulice. Trga Goldoni in Porte rosso sta bila kmalu prazna. Nekatere ženske so poskušale na vežah prodajati svojo zmazro robo, a niso mogle vzdržati vsled prevelikega mraza in bore, ki jim je hotela vse zmetati. Tramvajski promet se je moral za en čas vstaviti, ker ni bilo takoj dovolj ljudi na razpolago za razmetavanje snega. Imeli so komaj 40 ljudi, šele proti poldnevju so jih dobili do 250, a kaj vse to, ko jih niti tisoč ne bi zadostovalo. Dovolj je zopet pokazal magistrat svojo malomarnost kot pred dvema leti, ko se še okoli poldneva ni nihče zgani, da bi šel odmetavati sneg. Izvoščki so služili slabo, ker se je moral vsakdo bati, da mu prevrne voz prehuda burja. Ulice so bile skoraj prazne celi dan, ljudje, ki so bili zunaj vsled potrebnih potov so bili zaviti v plašče kot mumije. Do 30 jih je bilo poškodovanih vsled padca. Dovolj je imela opraviti Guardia medica, ki je posredovala v okroglo 15 slučajih. Lahkomišljena mladina se je kepala, da jo je bilo vesleje gledati. Po ulici Aquedotto so napravili dolge drsalke, kjer so se drsali pozno v noč. — Morje je bilo silno razburkano. Šest večjih parnikov in sicer »Gradac«, »Tripoli«, »Tisza«, »Persia«, »Corsinia« in »Saxonia« ni moglo pristati v pristanišču do večera. Izmed manjših parnikov so vozili srečno in vedno samo oni v Koper, sicer so imeli vsi velike zamude, zlasti poštni parnik v Polo, ki je običal v Piranu. — Sneg je pojenjal šele v četrtek zjutraj, tudi bora se počasi poslavljala. Sneg se hitro topi.

— **Ponarejevalci denarja v Trstu in na Reki zaprti.** Tržaške banke so obvestile policijo, da se je zadnji čas pri njih izmenjalo veliko laških banknot po 50 in 100 lir. Policija je več oseb zaprla, ker pa je laški generalni konzul izjavil, da note niso ponarejene, jih je izpustila. Vendar je vprašala znano banko Banco di Roma, so li note res pristne. Tudi Banco je odgovoril, da so. Policija pa je hotela biti popolnoma gotova in je denar poslala v laško kovarnico samo. Tu so seveda spoznali, da so banknote za spoznanje večje, torej niso prave. Policija je vsled tega sumljive osebe zopet zaprla, vrh tega pa so se izvršile aretacije tudi na Reki, kjer so tudi za 10.000 lir teh banknot zaplenili. Imena ponarejevalcev so še neznana.

— **Sneg v Istri, Dalmaciji in na Goriškem.** Od mnogih krajev iz Istre se slišijo glasovi, da je zapadel sneg in popolnoma ustavil cestni promet, tako v Pazinu, Bujah itd. Tudi na Goriškem je promet silno oviran, če ne popolnoma prekinjen, tako v Bovcu, tudi Gorica ni brez snega. Tudi v Zadru in na Reki je sneg zapadel.

— **Umrla** je v št. Ilju v Slov. goricah g. Genovefa Pak, posestnica in mati bivšega trgovca Henrika Pak v št. Ilju.

— **Izobraževalno društvo** v Rečici ob Savinji priredi na Svečnico večjo prireditev z igro in petjem. Opozarjajo se sosedna društva, da nas posetijo.

— **V Jarenini** bo 25. jan. po večernicah občni zbor polit. društva. Govorijo naši poslanci. Volilci, pridite!

Ljubljanske novice.

SIJAJNE MESTNE FINANCE

so baje v Ljubljani. Dneva naj se nikdar pred večerom ne hvali. Ljubljana nima nobenih drugih pripomočkov urediti svoje finance kakor nov dolg in nove doklade. Dohodki podjetij se porabijo v prvi vrsti za amortizacijo in obrestovanje dolga, reziyo in potem za rezervni zaklad in odpise. Nobena nadzorovalna oblast ne sme in ne more prepustiti, da bi se rezervni zakladi podjetij uporabljali za splošne namene, podjetje samo pa v slučaju potrebe visejo

v zraku. Nobena nadzorovalna oblast ne sme in ne more prepustiti, da bi se posojilo, namenjeno v prvi vrsti širšim masam prebivalstva, kakor za tržnico, delavske hiše, šolo, uporabljalo za druge nepotrebne namene. **Občinski svet** ni o tem nikdar sklepal, da se sme posojilo drugače porabiti, kakor pa govori dotični zakon, in nikdar se ni naprosil deželni zbor za to. Občinski svet je le sklenil izdatke in ta izdatki se je popolnoma nepravilno pokrili iz navedenega posojila, kar bi vendar moralo biti znano županu in pa knjigovodji. Obsta torej prekoračila svoj delokrog, prekorail ga je pa končno tudi občinski svet, oziar. poročevalec finančnega odseka. Občinski red za deželno stolno mesto ima popolnoma jasna določila glede občinskega gospodarstva in teh določil se mora tudi držati nadzorovalna oblast.

Dr. Triller in dr. Novak sta v občinskem svetu zavijala nekaj o sklepih obč. sveta. Res je obč. svet večkrat pritrdil Hribarjevim predlogom preko proračuna, nikdar pa obč. svet ni sklenil, naj se denar za to vzame iz fondov, da se za eno stvar dovoljeno posojilo porabi za kaj drugega. Kaj takega obč. svet nikdar sklenil ni. Dokler ni prišla na magistrat komisija deželnega odbora, so se vsi porabljeni fondii bliščali v bilancah obč. gospodarstva med aktivni in toliko časa župan ni prilezel na dan s kakim poročilom! In take napačne bilance in tistega, ki jih je delal, se še sedaj upajo liberalci braniti. Vsak trgovec, kateremu bi se kaj takega dokazalo, bi imel opraviti z državnim pravdnikom. Celo Ljubljano so farbari in še sedaj so tako predrzni, da jo hočejo dalje farbariti. Župan na eni strani v svojem poročilu prizna, da so slabo mestno gospodarstvo prikrivali, na drugi strani pa »Narod« še vedno piše, da so mestne finance »sijajne«. Ta »sijaj« je — nad deset milijonov kron dolgov, porabljeni zakladi, porabljeni posojila!

Vse to se bode moralo refundirati in pri tem bodo udarjeni najbolj nižji sloji, ki so že sedaj oškodovani. Tržnice bi naj regulirale cene živil in olajšale aprovizacijo mesta, delavske hiše bi naj dale delavskim rodbinam zdrava in cena stanovanja. Sedaj pa nimajo nič!

Ali ni to brezvestno gospodarstvo! Malomarnost občinskega sveta je obstajala v tem, da je votiral le vedno izdatke, ne da bi skrbel tudi za pravilno pokritje, brezvestnost župana in pa nespolnjevanje dolžnosti mestnega knjigovodje je pa bila, da so si v direktnem protislovju z določili občinskega reda preskrbeli potrebni denar in spravili mestno občino na rob gospodarskega propada.

Grenka ironija je, če si kdo upa govoriti o sijajnih mestnih financah! Žalostno je to sicer za Ljubljano, a resnično. Kakor je sedanost pokazala, da smo imeli prav, ko smo leto za letom grajali lahkomisljeno gospodarstvo na magistratu ljubljanskem, tako bo pokazala najbližnja bodočnost, da je trditev o sijajnem stanju mestnih financ goli — humbug. Stvar je resna, in utegne postati za marsikoga zelo neprijetna. Spominjamo se na karikaturo v nekem ljubljanskem dnevniku, ko kaže nekdo »osle« iz rotovža revizijski komisiji in deželnemu odboru. Kako kruto je te »osle« sedaj župan dr. Tavčar sam moral desavuirati! Izgovor na »prejšnji občinski svet« nič ne pomaga. Na magistratu ima večino sedaj ravno tista stranka, ki jo je imela prej, v občinskem svetu godejo prve gosli skoro ravno tisti ljudje, ki so godli slavo Ivanu Hribarju in so celo glasovali z takratnim podžupanom dr. Tavčarjem zato, da se Gosposka ulica imenuje Ivan Hribarjeva ulica. Da se njihova namera ni izvršila, sta bila kriva Ivan Kregar in Ivan Štefe, ki sta se proti Ivan Hribarjevi ulici pritožila.

Naj ne misli župan dr. Tavčar in večina obč. sveta, da se bo kratkoma potegnili črta čez zapravljen milijone, in da bo dobil »generalpardon«. Vsi računi se morajo spraviti v sklad z občinskim redom, vsi računi se morajo dognati, če je bil tudi izdatek opravičen, potem se bo pa pokazalo, je li so res mestne finance tako sijajne, kakor bi jih radi imeli nekateri, ka-

lj Meščanska predpustna zabava v hotelu »Union«. Na splošno željo je pripravilni odbor za to mnogo obetajočo prireditev preložil od 1. februarja, na katerega je bila zabava prvotno določena, na soboto dne 31. januarja. Iz meščanskih krogov je sestavljen obširen pripravljalni odbor, ki bo skrbel, da se priredba vrši v največjem stilu. Vstopnina bo kljub temu samo 1 K za osebo z ozirom na to, da se rodbine lahko te zabave polnoštevilno udeležijo. Dekoracijo dvorane imajo v rokah večje moči. Kdor je kedaj čul stare Ljubljančane govoriti o prijetnih urah, ki so jih doživeli na starih takih meščanskih prireditvah na bivšem starem streljišču, da naj bo prepričan, da bo ta zabava veren posnetek teh odličnih zabav. Čisti dobiček je namenjen v splošno koristne namene.

Ij še je pravica na svetu. — Pono zadoščenje g. Ivanu Kregarju. Znano kako grdo spletko so pred zadnjimi o-

činskimi volitvami napravili liberalci proti Ivanu Kregarju in nekaterim njegovim prijateljem. Dobili so nekega zlega človeka, ki je obdolžil Ivana Kregarja goljufije pri volitvi v trgovski in obrtni zbornici. Liberalci so za to lažljivo obdolžitev dotičnega človeka bogato plačali. »Narod« in »Jutro« sta ponavljala te laži. Dotični človek je ponaredil Kregarjevo pisavo in dasi je bilo dokazano, da je obdolžitelj opetovano sleparil na sličen način, dasi sta se proti profesorju Franketu, ki je podal brljavo izjavo, da je ponaredba Kregarjeva pisava, izrekla graška izvedenca, Ivan Kregar je moral pred sodišče in z njim tudi Štefeta soproga, kateri je očital dotičnik, da je pri volitvi slepariji pomagala. Predno se je obravnavala mogla vršiti, so se vršile občinske volitve in vršila se je znana gonja proti Kregarju, Štefetu in njegovi soprogi. Liberalno srce se tudi pred šestimi Kregarjevimi otroci ni ustavilo, da ne bi nadaljevalo z lažmi. Končno se je vršila obravnavna in Kregar ter Štefeta soproga sta bila od porotnikov soglasno oproščena. Liberalno časopisje pa je kljub temu dalje ponavljalo laži podkupljene propalice. Pa kakor pravi pregovor: Kar se kdo nauči, tega se težko odvadi. Od liberalcev podkupljeni bivši poduradnik trg. in obrtne zbornice in solicitor Janez Eržen je svoje sleparije s ponarejevanjem nadaljeval in sedaj je končno prišel pravici v roke. Znani bivši uradnik trgovske in obrtne zbornice Franc Eržen je, kakor smo kratko že poročali, stal včeraj pred kazenskim senatom ljubljanskega dež. sodišča, ker je ponaredil podpis svojega strica na menici, ki se je pozneje izpremenila v obdolžnico »Hranilnice in posojilnice učiteljskega konvikta« v Ljubljani za 750 K. Po znani porotni razpravi v Celju, je še nekaj časa služil pri g. dr. Valentščagu, iz Ljubljane je odšel z neko Stefanijo Braunseis, s katero je imel otroka v Monakovo, svojo ženo s štirimi otroci je pa ta zaupnik liberalnega časopisja v Ljubljani pustil. V Monakovem je pisal kuverte, nato je služil pri dveh tiskarnah kot komptarist. V Monakovo je prišla za njim tudi njegova žena, od katere se je hotel ločiti, a ona je bila včasih za ločitev, včasih pa ne. Iz Monakovega je šel na Dunaj, kjer se je preživljal s pisanjem adres. Dne 27. dec. 1913 so ga pa na Dunaju aretirali, ker je ponaredil podpis svojega strica. Na vprašanje drž. pravdnika viteza pl. Luschana odgovori, da znašajo vsi njegovi dolгови do 3500 K. Aretiran je bil na ovadbo »Hran. in pos. učit. konvikta«, ker ni zapadlih obrokov plačeval. Obtoženec je vse priznal in se je s svojo lahkomišljenostjo zagovarjal. Sodišče (predsednik dvorni svetnik Pakj) mu je prisodilo 5 mesecev ječe, poostrene vsak mesec z enim postom in s trdim ležiščem. Všteje se mu v kazni tudi preiskovalni zapor od 27. dec. 1913 do 17. jan. 1914. Tako je ta zaupnik liberalnega časopisja prišel do zasluženega plačila.

Iz Socialno politični tečaj S. K. S. Z. se prične prihodnji ponedeljek ob 8. uri zvečer v »Ljudskem domu«, prvo nadstropje. Vabimo.

Iz Zanimivo predavanje bo jutri v nedeljo ob 6. uri zvečer v Sentijskobenem prosvetnem društvu. Pridite in pripeljte s seboj vsaj nekaj novih članov, saj je še dosti naših somišljenikov v sentijskobeni fari, ki še niso člani tega društva. Pridite v obilnem številu.

Iz Muzica sacra v stolnici. Jutri v nedeljo dne 18. t. m. pri biserni sv. maši milostljivega g. J. Sajovca, stolnega prosta ljubljanskega, se bo igrala dr. A. Faistova Missa V. A. Foersterjev gradual »Salvos fac nos«, Rudi Wagnerjev »Jubilate Deo« in Jos. Gruberjev Te Deum.

Iz Ne bodite nervozni! Na magistratu so nekateri zelo nervozni. Praviijo, da komisija deželnega odbora išče tatov, drugi zopet pravijo, da se jim očita, da so kradli. Tega vendar nihče rekel ni. Nihče ne trdi, da je na magistratu kdo kradel, ljudje samo pravijo, da so tako temeljito prelagali, da so s tem vsi fondi — izginili.

Iz Mrličje bodo morali zakopavati v sneg takoj za Kolinsko tovarno, ako se ne bo skrbelo, da se primerno odkida sneg na cesti proti sv. Križu.

Iz Deželno gledališče. Jutri zvečer se vprizori burka »Na letovišču« znanega pisatelja Stolbe. — Popoldne se pa vprizori: »Oj ti tisti.«

Iz Na oklicih so: Franc Kham, trgovec z gospodično Heleno Debevec; Vencelj Grošelj, inženir, z gospodično Mileno Dvorjak, učiteljico; Ludovik Osterc, finančni paznik z gospod. Pavlo Kvas, blagajničarko.

Iz Na mestnem drsališču pod Tivolijem svira jutri ob ugodnem vremenu od 3. do 5. ure popoldne Ljub. društveni orkester.

Iz Tekmovalno sankanje v Ljubljani. »Ljubljanski športni klub« priredi v nedeljo 25. jan. ob 10. uri popoldne na klubovem sankališču v tivolskem gozdu sankalno tekmo.

Iz Ljubljanski društveni orkester ima v ponedeljek dne 19. t. m. v restavraciji

Perles Prešernova ulica, redni občni zbor. Prijatelji godbe se vljudno prosijo, da se v mnogem številu udeležijo, ker se gre za obstanek godbe.

Iz Smuški tečaj v Ljubljani. Jutri, v nedeljo 18. t. m., se vrši prvi izlet udeležencev smuškega tečaja dež. zveze za tujski promet in turizmo na Kranjskem v ljubljansko okolico. Odhod iz Ljubljane (južni kolodvor) ob 6:54 zjutraj z gorenjskim vlakom do Medvod.

DANES

predpušnica delavstva c. kr. tobačne tovarne v »Unionu«!

Telefonska in brzajavna poročila.

KAKO SI HOČEJO VEČINSKE STRANKE POMAGATI.

Dunaj. Stranke večine so se danes posvetovali, kako bi se našel izhod iz sedanjih zagate. Končno je pridrli sledeči predlog: Zbornica naj sprejme zakon o davku na osebno dohodnino neizpremenjeno po kompromisu z gosposko, obenem pa se naj sklene dodatni predlog, da se davek od stopenj 1800 do 4000 K pobira v letu 1914 po prvotni odmeri, kakor jo je poslanska zbornica svojčas sprejela, naslednja leta pa tedaj, ako bi osebna dohodnina vsakokrat preteklega davčnega leta presežala v skupnosti 120 milijonov kron. Tako bi se kompromis sicer sprejel, davek od stopenj 1800—4000 K pa dejansko pobiral po nižji skali, ker je več kot gotovo, da bo osebna dohodnina državi nesla vedno več kot 120 milijonov kron. Vprašanje je le, če bo gosposka zbornica s tem zadovoljna; privatno izražajo pa mnenje, da je to, kar poslanska zbornica namerava, »navaden trik«, na katerega se pa, kakor pravijo, »ne bodo udeležili«. — V zbornici sami so česki agrarci nadaljevali obstrukcijo, govoreč k protokolu. Stanek je napadal predsednika in večino. Dejal je, naj bo večina sram. Ali so to možje? (Veliko odobravanja.) Preje so sklenili z gosposko zbornico kompromis in paire hvalili, ker so lojalno sodelovali; zdaj hočejo zopet snesti besedo. Dodatni predlog je zvit, toda gosposka zbornica se ne bo nanj ujela. Prašek je pobijal mnenje, da vodi obstrukcijo on, da bi se kabinet parlamentariziral. Zdj govore se vedno agrarci, tako da poročilo o kompromisu med poslansko in gosposko zbornico dozdej (pol ene opoldne) še ni prišlo na vrsto.

KINO-PARLAMENT.

Dunaj. V zbornici obstruirajo češki agrarci dalje. Pri predsedniku Sylvestru so se voditelji posvetovali, kako obstrukcijo zlomiti. Agrarci izjavljajo, da takoj neha obstruirati, ako se glede osebnodohodninskega davka sprejme med poslansko in gosposko zbornico sklenjeni kompromis. Parlament, so rekli, ni zato tu, da dunajskim krščanskim socialcem pomaga iz zagate. Nemški »Nationalverband« je sklenil solidarno s krščanskimi socialci sprejeti dodatni predlog. Socialni demokrati, češki radikali in Italijani zahtevajo, da se kompromis sprejme, so pa v manjšini. Ker pa so voditelji gosposke zbornice danes izjavili, da pairi nikakor ne sprejmejo dodatnega predloga, večinske stranke čisto nič ne vedo, kaj bi. Danes zato skoro gotovo ne pride do glasovanja o tej zadevi. Prihodnja seja v torek. Budgetni odsek je sklican ponedeljek ob 4. uri popoldan.

NAJNOVEJŠA PODOBA.

Dunaj. (Ob 3. uri popoldne.) Sklicala se je konferenca načelnikov. Seitz je v imenu socialnih demokratov izjavil, da socialni demokrati spričo dejstva, da so stranke večine zapustile kompromisno stališče, odklanjajo vso odgovornost, če se vse podere. Nato je Seitz konferenco zapustil. Končno se je sprejel Stanekov predlog, da se danes posluša Urbanov referat o kompromisu in pusti dva govornika govoriti. Prihodnja seja bo v torek, vendar agrarci začno takrat zopet z obstrukcijo, če se ne sprejme kompromis. Ob pol 3. uri popoldne so agrarci provizorično ustavili obstrukcijo in je prišel do besede Smeral (soc. dem.), da govori za sprejetje kompromisa.

SEJA GOSPOSKE ZBORNICE.

Dunaj. V seji gosposke zbornice 16. t. m., ki je le nekaj minut trajala, so nakazali, zakonski načrt o neugodnem zavarovanju rudarjev komisiji za socialno zavarovanje.

HIŠNI IN HIŠNO RAZREDNI DAVEK.

Dunaj. Davčni odsek poslaniške zbornice je v svoji seji dne 16. t. m. pododseku nakazal vladno predlogo o hišnem davku in rešil novelo o hišnem razrednem davku.

NAŠ ČETRTI DREADNOUGHT.

Reka. Ze včeraj je tu vladalo živahno življenje, ker se izpusti v morje naš na Reki zgrajeni četrti dreadnought »Szent Istvan«. Ministra Teleszki in baron Burian

sta došla na Reko že včeraj, danes prideta grof Tisza in baron Harkanyi, ogrski poslanci in magnati. Avstrijsko vlado bosta zatopala ministra Georgi in dr. Trnka. Slavija se udeležijo tudi 13 poslancev hrvaškega sabora. Časopisje o »Szent Istvanu« veliko piše, ampak med tem, ko so v Trstu že tri dreadnoughte v morje izpustili in dva že v mornarici služita, so v Reki prišli komaj tako daleč, da »Szent Istvan« v morje izpuste. Za boj sposoben in mornarici pridelen bo pa »Szent Istvan« šele 1. 1915!

PROTI TISZI V ZAGREBU.

Zagreb. Socialno-demokratska stranka je izdala oklic na ljudstvo, da se čim najštevilnejše udeležijo jutrišnjega protestnega shoda proti prihodu Tisze. — Policija je protestni shod starčevičanske vseučiliške mladine proti prihodu grofa Tisze prepovala.

SZENT ISTVAN.

Reka. Danes so spustili »Szent Istvana« v morje.

ZOPET DEMENTI.

Budimpešta. Dementira se, da je križarka »Admiral Spaun« odplula v albanske vode.

Rim. »Tribuna« dementira vest, da je bergamski polk pripravljen za odhod v Albanijo.

KRALJ FERDINAND ZAPUSTIL SOFIJO?

Belgrad. »Balkanski Tribuni« se poročajo, da je kralj Ferdinand takoj po razpustu sobranja skrivoma zapustil Sofijo in se podal neznano kam.

GRŠKA ANEKTIRA EGEJSKE OTOKE. ALBANSKE ZMEDE.

Milan. »Corriere della sera« poroča, da so na parniku »Benzeta« v Brundisiju vkrcali 800 zabojev patronov namenjenih laškemu konzulu v Valoni. V Skader so pa odposlali dve brezzični brzajavni postaji in en bataljon vojakov.

Atene. Grški listi poročajo, da je grški kralj podpisal dekret o aneksiji turških egejskih otokov. Pričakujejo, da se, ko se vrne Venizelos na Grško, aneksija takoj proglasi.

Atene. Vlada je sklenila, da pozove več rezervnih letnikov na otokih Sam, Kij, Mytilene in Lemnos pod orožje in da ustanovi na teh otokih po en bataljon, na Lemnosu pa eno pehotno stotnijo, ki se pozneje v polke izpopolni. Pod orožje prično vojake v osmih dneh pozvati.

PORAVNAN SPOR MED AVSTRIJO IN SRBijo.

Belgrad. Najnovejši konflikt med Srbijo in Avstrijo se je poravnal v obojestransko zadovoljnost. Avstro-Ogrska je brezpogojno priznala, da ima srbska školska uprava pravico nadzorovati vse šole na srbskem ozemlju, torej tudi katoliško šolo v Prizrenu. Avstro-ogrski konzul v Prizrenu je že dobil z Dunaja tozadevna navodila.

ZNAČILNO MIŠLJENJE SRBSKEGA ČASTNIKA.

Trst. »Piccolo« priobčuje razgovor z nekim visokim častnikom srbskega generalnega štaba v Belgradu. Častnik je izjavil sledeče misli, ki so v Srbiji zdaj splošne: Srbija je avantgarda Rusije na jugu. Rumunija ima namen odtrgati ogrske Rumune od monarhije. Z Bulgarijo se upamo sporazumeti. Predvsem nam je pa na tem, da je Italija z nami. Trst priznavamo Italijanom, kar naj Slovenci, ki so — po mnenju Srbov — postali največji prijatelji srbstva, akceptirajo. Z Ogrji, ki hočejo izhoda na jadransko morje, se radi sporazumemo. Ostalo smatrajo Srbi za bodočo jugoslovansko carmino.

SRBIJA IN ČRNOGORA.

Belgrad. Sem je dospel srbski poslanik na Cetinju, dr. Gavrilović. Sodi se, da se sedaj dogovori za srbskočrnogorsko unijo dovrše. Pogajanja so že znatno napredovala. Kolikor je doslej znano, bosta obe srbski državi imeli v bodoče skupna diplomatska zastopstva in event. tudi skupno armado. Vendar se te vesti opirajo doslej samo na še ne potrjene govore. Toliko pa je gotovo, da se odpravi carina med obema državama. Mogoče bosta pošta in brzajav skupna.

POJASNILO GLEDE NAŠIH LADIJ PRED ALBANijo.

Dunaj. »Militärische Rundschau« poroča: Križarka »Panther«, ki je bila v Valoni stacionirana, se je izmenjala zdej s torpedovcem »Csepel«, torej se ne gre za novo ladjo, ki se odpošlje v albanske vode, ampak ostane slejkopre le ena avstro-ogrski stacijska ladja v Valoni.

ESSAD PASINE ČETE ZAVZELE POGRADE.

Belgrad. »Politika« priobčuje brzajavko iz Ohrida, da je Essad pašina vojska včeraj po tridnevnih bojih zavzela Pogradec na jugozapadni obali Ohridskega jezera.

ra. — Po pripovedovanju pribeglih Arnavtov šteje ta Essadova kolona krog 8.000 mož. Essad ima brezdvomno namen korakati proti Valoni.

GRKI ZAPUŠČAJO JUŽNO ALBANijo.

Valona. Grške čete zapuščajo Južno Albanijo in so izpraznile že Kazo in Kolonijo.

KDO SE LAŽE?

Valona. Kemal beg je brzajavil laškimi škimi listom glede na vest, da je demisioniral: »Ni res. Prosim dementirajte. Pozdrav! Izmail Kemal.« Tudi dunajski listi zdaj naenkrat pišejo, da Kemal ni bil udeležen pri zaroti proti Wiedu in da bo najbrže do Wiedovega prihoda ostal še nadalje provizorični šef Albanije. Drugi trdijo, da Kemal beg ostane vkljub velesilam, podžigan od mladoturkov.

OBOROŽEVANJE ANGLIJE.

London. V portsmouthski ladjedelnici začno te dni graditi 5 novih križark razreda »Royal Sovereign« po 26.000 ton in z 8 topovi kalibra 38.1 cm.

PRINC WIED.

Trst. Tukaj bivajoči telesni zdravnik princa Wieda dr. Berghausen je izjavil, da mu o Essad paša pisal, da on princu Wiedu nič ne nasprotuje. Wied dospe v Drač s parnikom »Lloyda« dne 25. t. m.

NAJNOVEJŠE VESTI O ALBANiji.

Belgrad. Iz Bitolja se javlja, da so boji okoli Elbasana ponehali. Mohamedansko prebivalstvo je razburjeno, ker meni, da so bili turški častniki v Valoni na smrt obsoljeni. Splošno se pričakuje krvava revolucija.

CERKEV PROTI MEMORALNOSTI.

Rim. »Osservatore Romano« objavlja okrožnico rimskega vikariata pastirski duhovščini. Okrožnica izjavja, da povzroča tudi v Rimu svoboda časopisja, gledališča in mode vedno večje pregreške proti javni in zasebni morali družbe. V Rimu nameravajo zdaj uvesti tudi tisti čez morje zaneseni ples, ki po svojem imenu in izvajanju zelo žali čut sramu in ga je veliko cerkvenih knezov tudi v protestantskih deželah obsodilo. Dušnim pastirjem okrožnica naroča, da naj v obrambo krščanske dostojnosti svoj glas dvignejo in vernike odvrčajo od novo poganškega počenja. Okrožnica končno izraža upanje, da se rimski verniki združijo v boju proti nemoralnosti v vsakršni obliki.

BELGIJSKI ŠKOFJE PROTI IZRODKOM MODE.

Mecheln. Vsi belgijski škofje, na čelu jim kardinal nadškof Mercier, so izdali skupno pismo, v katerem izrodek sedanje ženske mode obsodijo. Sedanja moda ni v soglasju s poštenostjo, za katero mora krščanska žena stremeti. Tudi plesi, gledališča, kino in čitanje modernih knjig povzročajo nevarnosti, pred katerimi se mora osebno mladina svariti.

KONČANA STAVKA V JUŽNI AFRIKI.

Kapstadt. Poroča se iz vseh krajev dežele, da vlada povsod red in da se zopet povsod dela.

ŠKANDAL V SARAJEVU.

Sarajevo. Policija je zaprla 3 dame, v kojih stanovanju so se zbirale preparatke in dijaki v svrhu orgij. Klub je štel 50 fantov in 50 deklet. Večinoma so kompromitirani muslimani.

V PIJANOSTI UKAZAL NADPOROČNIK SVOJEGA PRIJATELJA NADPOROČNIKA USTRELITI.

Krakov. Novine poročajo, da so zaprli artiljerijskega poročnika Hausmanna in njegovega slugo. Kakor znano, se je prvotno poročalo, da je Hausmann vsed nesrečnega slučajja ustrelil nadporočnika Zieglerja. Zdej pa trdijo, da sta se častnika, ki sta bila pijana, sprla in da je Ziegler Hausmanna razžalil. Hausmann je nato pozval svojega častniškega slugo, mu dal revolver in mu ukazal, naj Zieglerja ustrelji, kar je sluga tudi storil. (Lep človek!)

KRALJEVSKI PRINC ZDRAVNIK BOLNIŠKE BLAGAJNE.

Princ Ljudevit Bavarski je nastavljen kot zdravnik bolniške blagajne v Monakovu. Star je zdej 54 let in je nečak sedanjega bavarskega kralja Ljudevika.

NOVAČENJE VOJAKOV V ANGLiji PO INSERATIH.

London. V Angliji služijo v armadi le prostovoljci; brambne dolžnosti nimaajo. Zdej Angleži zopet svojo armado izpopolnjujejo. Vojna uprava objavlja v listih veliko več strani obsegaajoče inserate, s katerimi vabi prostovoljce, da naj poskusijo v armadi služiti.

NESREČA NA MORJU.

London. Podmorski čoln A 7 se je potopil; posadka 11 mož je izgubljena.

KATASTROFA NA JAPONSKEM.

Newyork. Na otoku Sakošima so našli 33 oseb, ki so se ob izbruhu vulkana rešile v neke jame in ostale edine pri življenju.

Skeleč glavobol kakor tudi pomanjkanje spanja je zelo pogosto posledica slabega prebavljanja. Iz znanstvenih poročil posnemamo, da se na c. kr. dunajski kliniki za bolne na živcih naravna Franc Jožef-ova grenčica največ radi tega pogosto uporablja, ker Franc Jožef-ova grenčica, zavžeta že v malih količinah, na lahek način odstranjuje vzroke mnogim bolezenskim pojavom. Poskus Vas o tem prepriča! Na prodaj za nizko ceno v lekarnah, drožerijah in prodajalnah rudninskih voda. Ravnateljstvo razpošiljalnice Franc Jožef-ovih zdravilnih vrelcev v Budimpešti.

Razne stvari.

— **Wagnerjevo opero »Parsifal«** so te dni peli na Dunaju v dvorni operi. Prekupčevalci sedežev so mnogo zaslužili. Zadnji sedež v parterju je pri tej vprizoritvi veljal 80 kron, zadnji sedež na galeriji 25 K. Predstava se je pričela že ob 4. uri popoldne in je trajala pozno v noč. Ob 8. uri zvečer je bilo eno uro odmora. Nekaj navdušenih prijateljev glasbe, ki so si hoteli pridobiti prostorov na stojiščih je prišlo na dan predstave že ob 1. uri jutraj čakati pred dvorno opero. Te dni jo igrajo v Trstu, stal bo pa parterni sedež samo okoli 6, 7 ali 8 K, srednji in zadnji manj. Opero pa bodo tudi v Trstu (»Verdie«) gotovo zelo dobro uprizorili in peli.

— **Velikansko tehnično delo.** Iz New-Yorka poročajo: V ponedeljek so dogotovili velikansko tehnično delo, pri katerem je bilo zaposlenih skozi sedem let 25.000 delavcev. V ponedeljek so razstrelili zadnjo velikansko skalo, za kar so porabili 100 funtov dinamita. V gorovju Catskill so namreč dodelali predor, ki je bil potreben, da v bodoče dobival New-York iz tega gorovja velikanske množine vode. Predor je 150 kilometrov dolg in je najdaljši predor na svetu. Ko bo ves vodovod dovršen, bo veljal 200 milijonov dolarjev. Da so zgradili ta vodovod, je bilo treba podreti sedem vasi in nakupiti 3.000 posestev.

Za šibke kosti

Otroci, ki se branijo zavživati ribje olje, imajo posebno nagnenje do Scottove emulzije ribjega olja. Ta vzrok je opozoril zdravnike, da uporabljajo pri malih pacientih za ojačenje okostja Scottovo emulzijo namesto navadnega ribjega olja. Scottova emulzija podeli zaradi svoje bogate vsebine kosti tvorečih sestavin, mlademu organizmu moč otroci se postavijo trdno na noge in začno kmalu sigurno in veselo tekati okrog.

Odločite se torej tudi svojim bledim in slabotnim otrokom dajati dobro, lahko prebavljivo Scottovo emulzijo, da vam bodo isti debelolilni in živahni.

Cena originalni steklenici K 2.50. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 vin. v znamkah na Scott & Bowne, G. m. b. H., Dunaj VII. in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena poš. potom lekarno za poskušnjo.

NAROČAJTE VELIKE LEPE TROBARVNE PODOBE BREZMADEŽNE, ki imajo natisnjeno v trajen spomin na hrvaško-slovenski katoliški shod posvetitev slovenskega ljudstva Brezmadežni. V vsaki naši hiši bi morala viseti ta podoba. Posebno člani in članice Marijinih družb, šole, društva, županstva itd. naročite jih več skupaj. Ena podoba velja samo 1 krono. Naročila sprejema Slovenska krščansko-socialna zveza v Ljubljani, Ljudski dom.

Vedno večja draginja živil nas sili, da se poslužujemo cene in zdrave hrane. Ena najboljših pijač je brezdomno Mesmerjev čaj (1/2 kg od K 5 — naprej), ki je okusen, izdaten in nenavadno redilen. Mesmerjeva „angleška zmes“ ne stane niti 2 vin. škodelica, „ruska zmes“ (1/2 kg K 6—) pa stane samo polovico več.

Glavni semenj za kože ter kožu-hovino se bode vršil v ponedeljek dne 26. t. m. kot navadno v skladiščih trdke „Balkan“ trgov., sped. in kom. del. dr. na Dunajski cesti št. 33 na kar se gg. interesentje blagohotno opozarjajo.

Nova turška vojska bi ravno tako malo vplivala na vrednost turških srečk, kot je vplivala pretekla. Turške srečke so tedaj

bile in so eden izmed najboljših vrednostnih papirjev, kajti njeni glavni dobitki pomenijo zares bogastvo, in dejstvo, da vsaka srečka mora zadeti vsaj najmanjši dobiček, v zvezi z njeno naraščajočo kurzno vrednostjo popolnoma opravičuje ponovno izraženo zadržilo, da pomenijo turške srečke najboljše in najvarnejšo loterijo ter zanesljivo hranilnico. Opozarjamo na današnji oglas „Slovenske Srečke“, ki bode gotovo privabil novih naročnikov, izmed katerih bo morda že po prihodnjem žrebanju marsikdo dobil poset boginje Fortune z veliko vrečo zlatnikov na rami. Se več upanja na glavne dobitke zadobi, kdor poleg turške srečke naroči tudi še srbsko državno srečko iz l. 1888 ali srečko italijanskega rudečega križa.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača

preizkušena pri želodčnih in črevesnih ka-tarih, obilnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo najveljavnejši zdravniki kot bistveno **podpiralno sredstvo**

pri karlovarjskem in drugih kopelišk h zdrav-ljenih in kot **poznejše zdravilo** po kopeljih 24 38 in trajno porabo. I (VI.)

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**,
železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoni in frančo.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jstvinami
in vinom.

Zaloge pri **Mihael Kastner-u, Peter Lass-niku** in **Andrej Šarabonu**, Ljubljana. 11

papir?

Pošlujte nam!

Vsi uradi in vsi posamezniki naj rabijo papir, ki ga ima v najrazličnejših vrstah v zalogi „Slovenska Straža“. Ta papir je najcenejši in najboljši ter se ga pod takimi pogoji, pod kakoršnimi ga prodaja „Slovenska Straža“ nikjer drugod ne dobi. Pišite po vzorce na pisarno „Slovenske Straže“. Tudi trgovci dobe v prodajo papir ceneje kot ga jim morejo dati agentje ali druge tovarne.

C. Menardi v Ljubljani.

V vseh

trgovinah in trafikah zahtevajte samo te vžgalice. To so naše vžgalice! V vsaki naši hiši morajo biti te vžgalice. Trgovcem in trafikantom povejte, da jih morajo takoj naročiti pri trdki

Zobna krema

KALODONT
Ustna voda

Ovratnike za prečistito duhovščino

priporoča **Josipina Podkrajšek**
Ljubljana, Čevljarska ulica št. 2

— Naročila po pošti se izvrše točno. —

„Slov. Straža“ potrebuje pomoči!

Sprejem takoj

deklico

poštenih starišev kot učenko v trgovino mešanega blaga.

Janko Meden

trgovina

v Begunjah pri Cirknici.

193

Razpisuje se mesto

občinskega tajnika

za občino Moste.

Prošnji je priložiti dokazila o šolski izobrazbi. Prednost imajo že sedaj poslujoči, vsestransko sposobni občinski tajniki.

Prošnje je vlagati do **15. februarja 1914.** Plača po dogovoru.

Županstvo občine Moste pri Ljubljani.

I. Oražem, župan.

Mladenich

star 30 let, začasno še samski, išče službe **oskrbnika, sluge ali vrtnarja** v kaki graščini ali oskrbništvu. Sprejme tudi službo **cerkvenika** v kaki mestni župniji ali stolnici, pa tudi kaj temu primerne. Nastop s 1. marcem ali pozneje. Ponudbe sprejema uprava lista pod št. 194.

Mesarski pomočnik

priden in pošten, išče službe. Nastop lahko takoj. Naslov pove uprava lista pod št. 197.

Išče se Vzgojiteljica

najraje učiteljica, k trem otrokom v Ljubljani z vso oskrbo. Ponudbe z zahtevo plače na upravo lista pod „Vzgojiteljica“ 195.

POZOR! POZOR!

Radi opustitve trgovine se prodaja

pod tovarniško ceno

obleka za gospode in dečke, kratki kožuh, pelerine, površniki, suknjo, damske jopice, zastori, preproge itd.

Za obilen obisk se priporoča

R. Kolmann, Sodna ulica 4. III. nadstropje.

Za vse, ki se nameravajo zavarovati!

„Slovenska Straža“

je dobila
izvrstno zvezo
z eno

najodličnejših zavarovalnic.

Obračajte se po svete pred vsakim življenjskim zavarovanjem na pisarno „Slovenske Straže“, ki vam bo dala vestne in točne informacije in boste zagotovljeni, da Vas ne bo mogel varati kak za svoj dobiček pohlepni agent.

Zadošča dopisnica na pisarno „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

Niže podpisana društva javljajo pretužno vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi njihovega požrtvovalno delujočega predsednika, prečastitega gospoda

Ivana Mrak

župnega upravitelja

ki je danes jutraj ob pol 5. uri po dolgi, mučni bolezni v 30. letu svoje dobe izdihnil svojo blago dušo.

Zemski ostanki nepozabnega pokojnika se bodo v ponedeljek, dne 19. januarja ob 10. uri dopoldne po opravljenem zadušnem opravilu na domačem pokopališču položili k večnemu počitku.

Blagega pokojnika priporočamo pri molitvi in prijaznemu spominu.

Spod. Idrija, dne 17. januarja 1914.

Idrijski dekanijski odbor.
Katol. slov. izobraževalno društvo.
Dekliška Marijina družba.
Podružnica „Slovenske Straže“.
Telovadni odsek „Orla“.

Zahvala.

189

Ob nenadni nagli izgubi nad vse ljubljene soproge, oziroma predrage, dobre mamice, gospe

Ane Mís-ove roj. Kořínek

nam je došlo toliko izrazov odkritega sočutja, da nam ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti, bodi tem potom izražena vsem naša najiskrenejša zahvala. Hvala osobito darovalcem krasnih vencev in za nepričakovano mnogoštevilno častno spremstvo predrage pokojnice k večnemu počitku.

V LJUBLJANI, dne 16. januarja 1914.

V globoki žalosti potrta rodbina

prof. Mís-a.

Proda se

v konkurzno maso Mijo Dolinar iz Vel. Doline spadajoče ostalo štacunsko blago obsegajoč nekaj

specerijskega, galanterijskega in manufakturnega blaga

in nekaj drugih premičnin razun štacunske oprave.

Inventurna cena blaga v prodajalni v Vel. Dolini znaša 944 K 65 h in v prodajalni-filijalki na Obrežju pri Bregani 2934 K 78.

Kdor si hoče blago ogledati, se mora zglasti pri g. Franc Dolinarju v Vel. Dolini.

Vse blago se proda brez vsakega jamstva za količnost in kakovost proti takojšnjem plačilu v gotovini. Kupljeno blago se mora v enem tednu odstraniti. Ponudbe se morajo poslati podpisane upravitelju do 31. jan. 1914. Ponudniki so vezani na ponudbo do 10. februarja 1914.

Kostanjevica, dne 14. januarja 1914.

174

Josip Rohrmann

c. kr. notar

kot upravitelj konkurzne mase.

ko slovensko županstvo bodi naročeno na „Slovenca“!

Slovensko-hrvatski katoliški shod v Ljubljani 1913.

Izdal pripravljalni odbor.

Knjiga je po vsebini zelo narasla in je bogato opremljena s finimi tabelami in umetniškimi slikami. — Broširan izvod velja K 4.60, fino vezan K 6.—. Za organizacijsko delo je knjiga neogibno potreben pripomoček in zanesljiv kazipot.

Obenem priporočamo Obenem priporočamo

Sociologija. Spisal dr. Aleš Ušeničnik. — Broširana K 8.50, vezana K 10.80. — Izdala Leonova družba 1910.

To je strokovna knjiga, ki je izšla izpod peresa znanega domačega učenjaka in ki spada v prvo vrsto podobnih del svetovnega slovstva. Knjigo preveva katoliško načelo in vsak odstavek je umstveno in stvarno izveden.

Dr. Anton Mahnič:

Več luči! Iz „Rimskega katolika“ zbrani spisi: Uredil dr. Aleš Ušeničnik. — Broširano K 3.—, vezano K 4.40.

V tej knjigi so zbrane in ostro začitane ideje, ki so takorekoč prekvale duševno obzorje slovenskega naroda. V znamenju teh idej je naš veliki mož škof dr. Anton Mahnič započel med nami katoliško gibanje, ki se je na podlagi teh idej razvilo tudi do viška, ki se je udeležil in javno pokazal svojo neodoljivo silo ob priliki letošnjega slovensko-hrvatskega katoliškega shoda. »VEČ LUČI« je zlata knjiga, ki se sme imenovati vademecum vsakega izobraženega Slovenca.

III. Katoliški slovenski shod v Ljubljani dne 26., 27. in 28. avgusta 1906. Govori, posveti in sklepi. Uredil dr. Evgen Lampe. K 2.80.

Kdor hoče natančno zasledovati zgodovino katoliškega gibanja in razvijanje katoliške misli med Slovenci, naj poleg poročila o letošnjem slovensko-hrvatskem katoliškem shodu prouči tudi poročilo o tretjem katoliškem shodu, ki se je vršil pred 7. leti v Ljubljani.

12 Večerov. Pogovori doktorja Junija z mladim prijateljem. — Cena K 1.40. — Izdal dr. Anton Mahnič.

Ta knjiga je izšla že l. 1887. v Gorici, pa bo še danes posebno naši mladi inteligenci mnogo pripomogla do pojasnitve najpotrebnejših načelnih vprašanj.

Naša zdravila

in njih uporaba v domačem zdravljenju. Po izkušenih virih sestavi A. M. Cena K 1.20, vezano K 1.80. Ta koristna knjiga bo posebno na deželi, kjer ni zdravnika vedno pri roki, mnogo koristila, saj nam nudi narava sama največ zdravilnih pripomočkov; treba je, da se z istimi seznanimo in se jih naučimo uporabljati.

Leposlovje:

Finžgar, Pod svobodnim solncem. Povest davnih dedov. 2 zvezka K 6.80, vez. K 8.80.

Najboljši slovenski zgodovinski roman, vzet iz dobe boja Slovanov proti Bizancu, pisan v krasnem jeziku.

Dickens-Cankar, Povest o dveh mestih. K 5.50, vez. 6.50.

Roman, ki se odigrava v dobi francoske revolucije in vpleta grozne prizore tedanje razdivjanosti, povest plemenite ljubezni in zvestobe Dostojevskij-Levstik, **Pontžani in razžajeni.** Roman, K 3.—, vez. K 4.20.

Glamljiva povest največjega ruskega pisatelja, ki opisuje življenje ruskih nižjih slojev.

Sheehan-Bregar, Dolina krvi. Povest iz irskega življenja, K 4.20, vez. K 5.80.

Znani irski pisatelj nam slika svoj versko junaški narod, iz katerega so vzeti mojstrsko risani značaji.

Senkiewicz, Skozl pustinje in puščavo. Roman iz Mahdijevih časov. K 2.80, vez. K 3.90.

Sloveči pisatelj nas s tem romanom popelje v Saharo in njeno divno grozoto.

Wallace, Ben Hur. Roman iz časov Kristusovih, vez. K 4.50.

Življenje in trpljenje našega Izveličarja za zmago krščanske misli se nam v tej svetovnoznani povesti predočuje z nedosegljivo plastiko.

De Waal, Valerija ali zmagoslavni izhod iz katakomb. Zgodovinska povest, K 1.50, vez. K 2.10.

Roman je zajet iz najzanimivejše dobe krščanstva in nam riše čas, ko je cerkev zmagoslavno premagala pogansko malikovalstvo.

Spillmann, Zadnji dnevi Jernzalema. Zgodovinski roman. 2 zvezka. K 3.80, vez. K 5.40.

Eden najpretnesljivejših prizorov človeške zgodovine, zadnji boj judovskega naroda zoper rimsko oblast, ki se konča z razdejanjem judovske prestolice in razkropitvijo tega naroda po celem svetu, je tu opisan z mojstrsko roko.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Javna zahvala.

Županstvo trga Radeče se tem potom najljubšeje zahvali za velikodušni dar K 100.—, ki jih je naklonila ubogim radeške občine rodbina dr. Homan in Krisper, povodom prerane smrti hčerke Marlenke. Istodobno se županstvo naknadno najtopleje zahvaljuje plemeniti rodbini Val. Krisperjevi za dar K 200.— povodom prezgodnje smrti g. tovarnarja Val. Krisperja, kakor tudi ravnatelj papirnice in častnemu občanu g. Ant. Krisperju za naklonitev ubožne ustanove v znesku K 600.—.

Županstvo Radeče pri Zid. mostu
dne 14. januarja 1914.

J. Rižnar, župan.

Izjava.

Rodbina pl. Salomon

radi varnosti tem potom vnovič naznanja, da ni plačnica za kakršne koli dolgove, ki bi jih napravila kaka tretja oseba na naš račun, akoravno bi se ista glasila Hubert ali Herbert Salomon ali podobno (ker nima od nas ničesar več pričakovati), kajti pri nas se vsi računi takoj plačujejo v gotovini.

100.000 bukovih pragov

na leto odda se za izdelovanje za več let zanesljivemu akordantu, na lepih prostorih v Bosni; stanovanja (barake) za delavce na razpolago. Pismena pojasnila daje FRANTOMZ, lesni trgovec v Ljubljani.

Naprodaj je

majhno posestvo

z gospodarskim poslojem, vse v dobrem stanu, s sadnim vrtom in 7 do 8 mernikov posesti. V hiši dobro vpeljana trgovina v veliki vasi in jako prometnem kraju na Gorenjskem. Naslov se izve pri upravnistvu „Slovenca“ pod št. 190.

Naprodaj je poceni še dobro ohranjen

potovalni kožuh

z lisičjo kožuvinom. Pojasnila daje tvrdka Wanek, Sv. Petra cesta.

Išče se vojašine prost, primerno izobražen, pošten in trezen

mladenič

vajen kmečkemu delu na deželi. Plača 42 K na mesec ter vse prosto. Mladenič izurjen v sodničkarski obrti, ima prednost. Ponudbe pod „Pridnost“ 136, na upravo tega lista.

Stanovanje

z 2 sobami in pritlikino v bližini sv. Petra cerkve, v pritliku ali I. nadstropju iščeta za majev termin dva mirna zakonska brez otrok. Ponudbe sprejema uprava pod št. 181 Mirna stranika.

Kontorist -:

za malo obrt, več knjigovodstva in pisalnega stroja se išče za februar 1914. Pismene ponudbe z navedbo starosti, prakse in zahteve plače na upravništvo Slovenca do 25. januarja 1914 pod šifro 145.

Najboljše ogrske salame,

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši pristni emendolski sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča tvrdka J. BUZZOLINI, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljave od najmanjše do največje množine po najnižji ceni.

Mirno in suho

stanovanje

iščeta dve ženski: eno večjo sobo, kuhinjo in pa pritlikino, ali dve manjši sobi, v pritliku ali prvem nadstropju in sicer v mestu. Ponudbe sprejema uprava lista pod „Stanovanec“ št. 192.

Ali ste že ponovili naročnino?

3	cene brez konkurence	3
brez konkurence	Prodaja vseh vrst klobukov in zimskega kinča, kar je še v zalogi „pod tovarniško ceno“, Priporoča se cvetke za plesne venčke, v največji izbiri, kakor tudi za maske in vsa v to stroko spadajoča dela. MODNI SALON Stuchly-Maschke ŽIDOVSKA ULICA	brez konkurence
3	cene brez konkurence	3

Na drobno! Na debelo!

3731 (16)

Dober, cen prejem vseh vrst

prodaja

Franc Uher, špedite

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 3

Telef. 266

Koks! Briketi!

Visoko, moderno podobo, lepoto linij, udobnost dajo samo

Warnerja Rust Proof

STEZNIKI

(Originalno ameriški izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se od stranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek.

Ljubljana, Čevljarska ulica št. 2.

Priporoča tudi veliko zalogo higienskega perila Jägrovega in Tetra ter vse druge modne predmete najboljše kakovosti.

Naročila po pošti se izvršujejo točno.

Večje komercialno podjetje

išče za svoje pisarne

primeren cestni lokal.

V pošte pridejo Glavni trg, Stritarjeva, Prešernova in Šelenburgova ulica.

Ponudbe pod »Merkur« na upravo lista.

Plesne toalete

svilnate, volnene in batistaste v najmodernejših barvah in vzorcih priporoča

J. Grobelnik prej Franc Souvan sin
Ljubljana, Mestni trg št. 22.

Vzorci se razpošiljajo z obratno pošto!

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo in pridno

trgovsko pomočnico

sprejme tvrdka Jos. Errath v Mokronogu.

Išče se

potnik za tovarno,

ki bi potoval po Kranjski, deloma po Štajerski, Koroški in Goriški. Spričevala ter zahteva plače na upravo tega lista pod „Potnik“ 149. Nastop lahko takoj!

Razpis

mesta učitelja glasbe v Solinu.

Razpisuje se natečaj do 31. t. m. za učitelja glasbe v Solinu blizu Spljeta za mesečno plačo K 160 (sto šestdeset) in naturalnim stanovanjem.

Prednost imajo oni, ki umevajo cerkveno petje in ni oženjen.

Za upravo „Narodne Solinske Glasbe“

Predsednik

Marko Milišič

Tajnik

Dr. Niko Petrič

Vermuth-

vino najboljše kakovosti prodaja po najnižji ceni tvrdka:

Br. Novakovič, vinska trgovina v Ljubljani.

Stanovanje

z 2 ali 3 sobami in pritlikino išče mirna stranika za majev termin. Ponudbe pod „A. S. 183“ na upravo našega lista.

Duhovnika

vpokojenca ali bolehnega žele imeti v neki večji župniji na Goriškem, da bi imelo ljudstvo ob nedeljah in praznikih po dve sveti maši. Na razpolago je lepo stanovanje v kaplaniji tik cerkve in primeren dohodek zagotovljen. Naslov občine pove uprava lista pod št. 160.

Hiša z dobro trgovino

z mešanim blagom in žganjem, na prometnem kraju v Ljubljani, se proda z opremljeno trgovino vred, pod zelo ugodnim pogojem. Kupcu se prepusti tudi pravica, da sme prodajati še na sedanjo koncesijo, ako bi jo sam ne imel. Denarja se rabi 6 do 8000 K, za drugo se počaka. Kje, izve se v upravi tega lista pod št. 152. Za pismeni odgovor naj se priloži znamka.

Konfekcija

za moške, ženske in otroke v veliki izbiri po zanesljivih stalnih cenah v podružnici tvrde R. Miklauc

„Pri Škofu“
Ljubljana, Pred Škofijo št. 3,
(Medena ulica).

Poseben oddelek I. nadstropje
Cenik na zahtevo brezplačno
in poštne prosto.

Absolvent trgovske šole

ki ima nekoliko prakse, išče službe. Zmožen je slovenščine, nemščine, slovenske in nemške stenografije ter strojepisja. Naslov pove upravištvo „Slovenca“ pod št. 156.

Trgovski učenec

zdrave močne postave, poštene kmetske rodbine, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi, pod ugodnimi pogoji. Naslov se izve pri upravi „Slovenca“ pod št. 137 do 20. t. m. Znamka za odgovor! 137

Poročni prstani

lastnega izdelka, kakor kompletne kasete namiznega orodja po najnižjih cenah.

Lud. Černe

juvelir in trgovec
Ljubljana, Wolfova ul. 3.

Ob priliki 25 letnega obstoja trdke so določeni za cenjene odjemalce brezplačni krasni predmeti, ki se razdele 15. junija t. l. Pri nakupu blaga zahtevajte plačilne listke. 52

Vse vrste

kuriva

mehka in trda bukova drva, cela in razsekana v kolobarjih.

Trboveljski kosovnik K 2-90 do 3-48 za 100 kg

Trboveljski kockovnik poseb. primeren za kurjavo v štedilnikih K 2-76 do 3-40 za 100 kg.

— Velenjski — **Kladr** edino najboljšo kurivo za peči K 1-40 do 1-80 za 100 kosov prosto, postav. v hišo.

Trgovina z lesom 3579

St. & E. Tauzher,

Telefon 152. Dunajska c. 47.

Orožje in kolesa

na obroke. Posamni deli najceneje. Ilustrovani ceniki zastoj.

F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev Opočno ob drž. žel. 2124, Češko. 3347

Ivan Gržinič, Hum p. Roč, Istra, pošilja pristno

istrsko vino

po K 32.— za 100 litrov. Trgovci in gostilničarji znižane cene. 3892

Med

zlatorumen trčan, z jamčeno čist v dežicah s 4 1/2 kg vsebine razpošilja po K 8-50. Čebelarna 3944 Ilirska Bistrica.

Posestvo na prodaj!

sredi ljutomerskih gor, v najboljši legi, po zmerni ceni in pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Več pove upravištvo „Slovenca“ pod št. 55.

Kdo rabi dobre in pristnobarvne

Zimske barhente, močne in trpežne flanele za srajce in drugo perilo

po modi, zimsko blago za dame in gospode, lanene in bombažaste kanafase, cafeje, platno, in-let, brisace, rjuhe, žepne robce, kotenine in druge tkanine, naj se obrne na znano kršč. tvrdko

Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45. v Bistrem pri Novem Mestu ob Met. (Češko)

Vzorec se pošilja zastoj in poštne prosto. V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskega barhenta, flanele, kanafase itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 16 K, finejšje vrste za 20 K, najfinejšje vrste za 25 K tranko po povzetju. Od ostankov se vzorec ne pošilja. Srajce iz flanele ali cafeja 1 komad K 2 do K 4.

Pri naročilih zadošča navedba širine vratu, na ramenih in dolžnosti rokavov. Dopisuje se slovensko. Vsaki pošiljavi se zastoj doda stenski koledar.

POZOR!

Vile, stanovanjske hiše, stavbene parcele v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo

Valentin Accetto,

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8.

1487

Važen oglas „Slovenske Straže“! — Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogateti le s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpri-

poročljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra se dolgo, vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krome 75 v narj, in ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico. 1939

Pozor! Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. februarja 1914! 1 turška srečka in 1 srečka italijanskega rudečega križa z 10 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 6 K. 1 turška in 1 srška državna srečka iz l. 1888 (glavni dobitki 100.000, 75.000 in 20.000 frankov) z 9 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 5 kron. — Kdor že ima turško srečko, naj naroči izbornu skupino drugih srečk št. 1 na mesečne obroke po 3 krome ali skupino št. 2 na mesečne obroke po 6 kron 50 vin.

Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah. Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana, 1. Sprejmejo se marljivi sotrudniki pod ugodnimi pogoji.

Previdni

kolesar lahko prihrani mnogo časa in denarja, ako v zimski seziji pusti svoje kolo po strokovnjaku preiskati

Ne zamudite toraj vpsolati svoje kolo v pregled podpisani trvdki, ki bo delo ob najnižji ceni, strogo solidno in v najkrajšem času strokovnjaško dovršila.

Vsako pri nas popravljeno kolo se na željo brezplačno hrani do spomladi v naših nalašč za to primernih prostorih,

Karel Čamernik & Co.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, automobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva

42. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel.

Ta denarna loterija vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša: 3713

200.000 kron

Srečkanje se vrši javno na Dunaju dne 22. jan. — Srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III, Vordere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, tobaknih trafikah, davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce zastoj. Srečke se pošiljajo poštne prosto. Od generalnega ravnateljstva c. kr. državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).

Samo 5 dni z brzoparniki francoske družbe!!

Najkrajša vožnja iz

Havre v New York

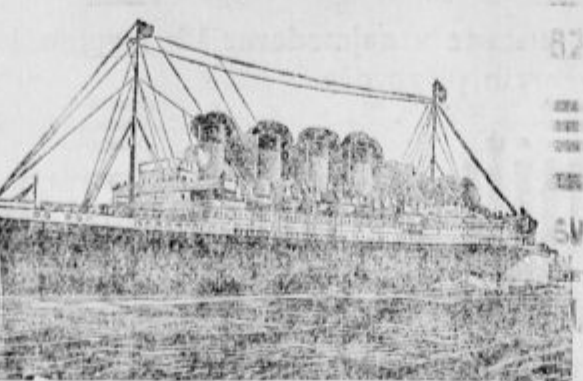
odhod iz Ljubljane vsak terek.

Vožnja iz

HAVRE v KANADO

vsaki mesec enkrat.

Veljavne vozne liste za vse razrede in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino dobiš edino pri 1929

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena po- tovalna pisarna v

Ljubljana, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetijsko posojilnico nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Izdaja vozne listke po vseh železnicah za priorojanje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Zdravnik
Označujejo
kot najboljšo
sredstvo
zoper

Kašelj

oslovski kašelj, milijeni rabijo slastne

Kaiserjeve prsne karamele s tremi jelkami

6100 notarsko poverjenih izpričeval od zdravnikov in za-

sebnikov zjamčuje golov uspeh. Izredno prijetni in

Zavoj 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.

Prodajajo jih v Ljubljani lekarnar: U. pl. Trnkovec, R. Sušnik, Dr. G. Piccoli, Deželna lekarna, Mr. F. Bohinc, Mr. F. J. Cizmar, Ant. Kane, drogerija „Adria“, — Na deželi: D. Pirc, Idrja, J. Bergmann, Novomesto, G. Andrijančič, Novo mesto, Jur. Hus, Vipava, M. Wach, Metlika, A. Pöbel, Rad-v-jica, H. Brilli, Litiya, K. Savini, Kranj, Fr. Baccarich, Lostenja, Jos. Močnik, Kamnik, E. Burdych, Skofja Loka, F. Mr. E. Kozelj, Jesenice, Ph. M. B. Lavička, Trzin, J. Ančić, Ribnica, Hoče-var, Vrhnika in mestna lekarna v Ormožu ter trgovine: V. Arko, Senožec, Jos. Rusoli, Litiya, J. Kandusar, Mengeš. 264

Djakovski mlin na vajeke d. d. v. Djačovem.

Zastopstvo za Kranjsko:
A. Švara, Ljubljana.

Zahtevajte v lastnem interesu edino specialno pristao

pšenično moko

znanka:

Jako

ker je ista ne samo najboljša, ampak tudi najcenejša. 44

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani,

n. a. dež. civilj. in rentne, mež. in jamstv. zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživlje in smrt, otroških doh. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja. Zavodi temelji na vsajemnosti. Absolutna varnost. Cena premije. Sposobni **ZASTOPNIKI** naj javijo svoj naslov. Prospekti zastoj in poštne prosto. 1799

Vsakemu slovenskemu krojaču

najtepleje priporočamo, da si novo poletno kolekcijo od največ ponujajoče trvdke sukna

Rudolf Foukal v Krnovu

naroči. Ravno tako naj vsak Slovenec pri svojem krojaču to kolekcijo zahteva.

3831 **Mnogo krojačev.**

Absolutno zjamčeno, pristno

W I N O

Kmetijsko društvo v Vipavi oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata pristna bela mašina in namizna vina letnika 1912 po 56 do 60 K in letnika 1913 od 40—50 K za hektoliter, postavljeno na kolodvor v Ajdovščino. — Sortirano vino **rizling** je po 60 K, bel burgundec po 70 in zelen po 80 K. Večjim odjemalcem dovoli se znaten popust in tudi istim, ki pošljejo svoje ponudbe. — Kleti nadzoruje vipavski dekan.

V zalogi je tudi pristno tropinsko žganje, cena 2 K za liter. Večje množine po dogovoru ceneje.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Zanesljivo dobro

blago za moške in ženske obleke najdete 3428

„Pri Škofu“

Ljubljana, zraven škofije. (Fazila na podobo škofa pri vходу.)

V prvem nadstropju je veliko skladišče izgotovljenih oblek.

Priznalna odlika za izvoz vin.

Odlikovana zaloga italijanskih vin.

Prodaja na debelo in na drobno za italijanska, istrska, dalmatinska in bosanska vina. 3324

Dommaso Modisco

Dunaj XV. Fünthausg. št. 10 in Berlin N. W.

Dobavitelj c. kr. državnih uradnikov